УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ КУНЦЕВИЧ

ЛИСТОПАД
2014
№ 11 (261)

ЯК ВИХОВАТИ СИНА БЕЗ БАТЬКА 17 стор.

ЗАГАДКОВА ПРОЧАНКА 36 стор.

ОЙ, НЕ ПЛАЧ, СТАРА МАТИ 40 стор.

«МІСІОНАР» на 2015 РІК!

Передплачуйте наш Католицький часопис «Місіонар» на 2015 рік!

Католицький щомісячний часопис «Місіонар» - проповідник Божої любові, яку він через друковане слово доносить до Вашого серця, до Вашої оселі. Тут Ви знайдете чимало цікавого матеріалу, корисного для Вашої душі: повчальні роздуми, дослідження, оповідання, свіжі церковні новини, особисті свідчення життя наших читачів, а також Ви самі можете стати не тільки читачем, а й дописувачем нашого журналу.

Нехай Господь благословить Вас і завжди буде з Вами!

Передплатний індекс 23959

Шукайте нас в каталозі видань України (с. 151)

Вартість передплати:

1 міс. -	3 міс. -	6 міс. -	11 міс. -
6,35 грн.	19,05 грн.	38,10 грн.	69,85 грн.

Плюс поштові витрати за доставку

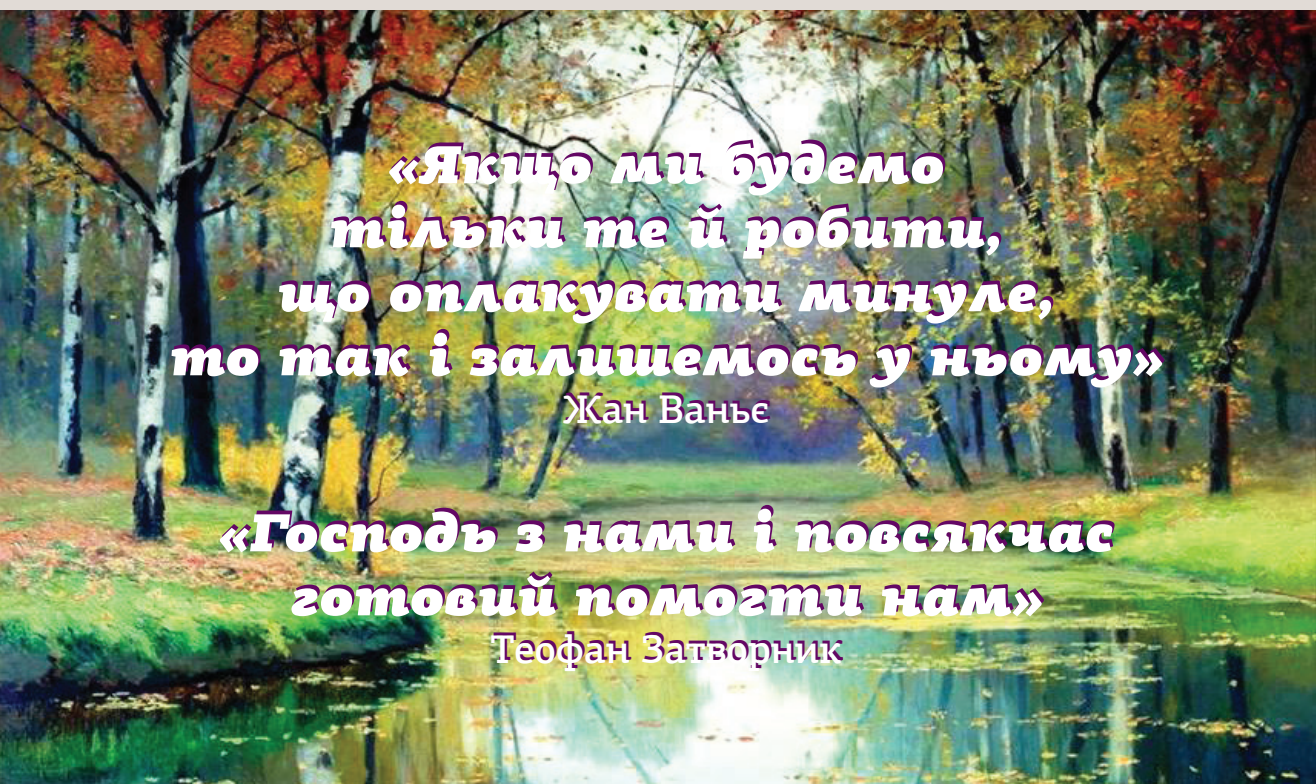

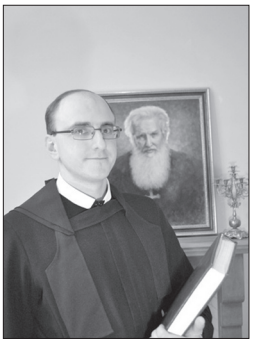

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

КРАСА ПОКОРИ

Усі милуються красивими речами, краєвидами, красивими словами й висловами... і прагнуть виглядати красиво, особливо жінки. Це зайвий раз доказує, що людина як Боже творіння – глибоко містична істота, загадкова, багатогранна, вона не зупиняється на осягнутому, а постійно шукає стежки до осягнення вершин, стремить до досконалості.

Що ж прикрашає людину, надає їй іншого виміру та чинить її привабливою? У кожного своє уявлення про красу. Але більшість зійшлася б на тому, що прикрасою для людини є одяг, парфуми, різного роду біжутерія. Також всі погодяться, що людину прикрашають риси її поведінки, слова як вираз її внутрішнього світу, її душі. Прикрашають людину передусім чесноти. Про це говорить нам Святе Писання, де Христос повчає і закликає до чеснотливого життя, життя мудрого, життя у вірі й любові – бути терпеливими, скромними й покірними. Як ось у Євангелії від Луки:

> *«Як хтось покличе тебе на весілля, не сідай на першім місці, щоб, бува, не знайшовся хтось, запрошений ним, поважніший від тебе, і той, хто тебе і його закликав, не підійшов і не сказав до тебе: Поступися цьому місцем! І тоді довелось би тобі з соромом посісти останнє місце. А навпаки: коли тебе запросять, іди й займи останнє місце, щоб, коли прийде той, що тебе покликав, сказав до тебе: Друже, сідай вище! Тоді буде тобі честь перед усіма, що сидітимуть з тобою. Бо кожний, хто виноситься, буде принижений, а хто принижується, буде вивищений» (Лк. 14, 8-11).*

Прикраса чесноти покори дорого коштує. Її мають лише багаті в Бога люди, але такими можуть стати усі. Осягнути багатство Божої ласки дуже просто: варто лиш перестати пересадно думати про себе і піклуватися собою, не рватися до перших місць, як не раз бачимо: перед виборами державні посадовці правдою й неправдою б'ються за крісла в парламенті або інших владних установах. Жадоба бути вищим, кращим від інших спотворює красу людини, її знецінює як особу. Переможці в таких перегонах часто стають черствими, нечуйними до інших, далекими від правди – наглухо занурені в болоті гордості та самолюбства.

Каже Христос: «Займи останнє місце» (пор. Лк. 14:10). «Навчіться від Мене, бо Я лагідний і покірний серцем. Тож найдете полегшу душам вашим» (Мт. 11:29). Скромність, покора – ось найцінніші прикраси людини. Ними прикрашена сама Божа Матір, і за це її величають «усі роди». Ці прикраси необхідні, щоб бути з Богом у Небі. Частина ангелів зняли з себе прикрасу покори, а надягли на себе лахміття гордості, і за це були викинуті геть з-перед Божого лиця. Краса покори відкриває нам двері для любові Божої та наших ближніх, чинить нас привабливими. Нас тоді будуть по-справжньому любити. Господь візьме нас колись за руку й заведе на перше місце в Його Царстві, скаже: «Друже, сідай вище! – Тоді буде тобі честь перед усіма, що сидітимуть з тобою». ■

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ с. 7

ВЕЛИКОМУЧЕНИЦЯ КАТЕРИНА с. 9

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ РОЗДУМИ: ПРИТЧА ПРО СІЯЧА с. 10

КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ ЖИТТЯ ДУХОВНОГО ПРОВІДНИКА КРАЇНСЬКОГО НАРОДУ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (1865 – 1944 РР.) с. 13

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИХОВАТИ СИНА БЕЗ БАТЬКА? с. 17

АНГЕЛЕ БОЖИЙ, ХОРОНИТЕЛЮ МІЙ с. 19

СЕНС ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОХОРОНУ І ЗАУПОКІЙНИХ ВІДПРАВ с. 21

ЦІНУЙ СВОЄ ЖИТТЯ с. 22

ЯК БУТИ ЩАСЛИВИМ? 10 ПОРАД ПАПИ ФРАНЦИСКА с. 23

СКАНДАЛ МИТРОПОЛИТА АЛФЄЄВА ПЕРЕД УСІМ КАТОЛИЦЬКИМ ЄПИСКОПАТОМ с. 24

В РПЦ ДИВУЮТЬСЯ, ЩО БІЖЕНЦІ З ДОНБАСУ ЗВИНУВАЧУЮТЬ У СВОЇХ БІДАХ РОСІЮ с. 24

КАРДИНАЛ ГРАСІАС: В ІНДІЇ РОБЛЯТЬ АБОРТ, БО ЦЕ ДЕШЕВШЕ, НІЖ ВЕСІЛЛЯ с. 24

ВІЙНА ЗА ВІРУ: НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ СВЯЩЕНИКИ УПЦ МП ШТУРМУВАЛИ ЦЕРКВУ с. 25

АКЦІЯ «МЕСМОБ» ПОВЕРТАЄ ЖИТТЯ У СПОРОЖНІЛІ ХРАМИ США с. 25

ГОЛОВА ВР ТУРЧИНОВ ЗАКЛИКАЄ УСІХ ВІРУЮЧИХ ДО МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ с. 25

УКРАЇНЦІ ПРОТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКСТРАСЕНСІВ, ЗНАХАРІВ, ВОРОЖОК, ХІРОМАНТІВ ТА АСТРОЛОГІВ! с. 26

МОЛИТОВНА ХОДА У ЛЬВОВІ З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ ВИХОДУ УГКЦ З ПІДПІЛЛЯ с. 27

БОГОРОДИЦЯ ЙДЕ ДО ДІТЕЙ с. 28

ВЕЛИКІ ЦЕРКОВНІ ПОДІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ с. 28

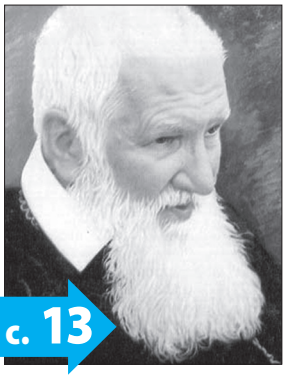

СТОЛІТТЯ ПОСВЯЧЕНИХ БОГУ: ЮВІЛЕЙ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР СВЯТОГО ЙОСАФАТА (ЗССЙ) с. 29

НЕЗМОВКАЮЧА ПІСНЯ ПРО БЕРНАДЕТУ с. 32

ЗАГАДКОВА ПРОЧАНКА с. 36

ЧУДО МАТІНКИ БОЖОЇ ЗАРВАНИЦЬКОЇ В МОЄМУ ЖИТТІ с. 37

КОЛИ ВОНА ПОКЛИЧЕ МЕНЕ В КВІТУЧИЙ САД… с. 38

ОЙ, НЕ ПЛАЧ, НЕ РИДАЙ, СТАРА МАТИ… с. 40

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ У МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ с. 45

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 49

КРОСВОРД «МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ» с. 50

с. 27

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: (032) 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 28.10.2014 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2014

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

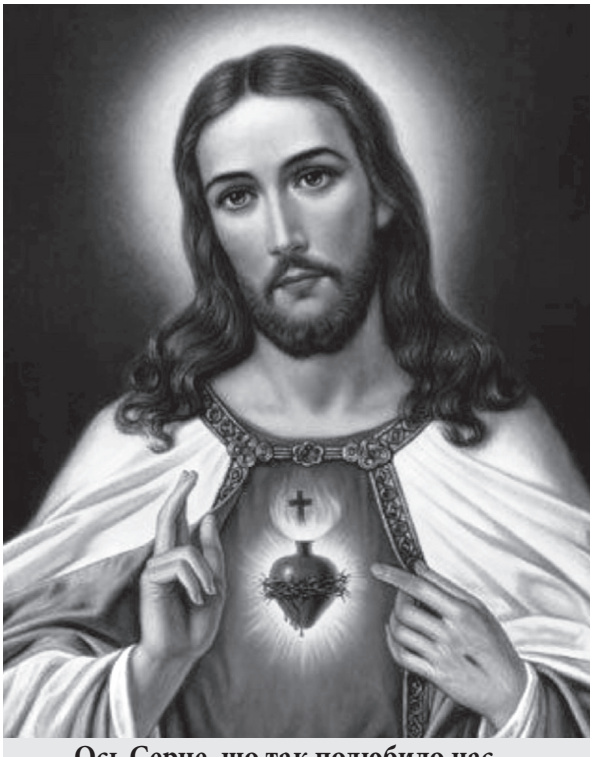

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на листопад

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб особи, які страждають від самотності, пізнали близькість Бога й підтримку ближніх.

МІСІЙНИЙ: Щоб молоді семінаристи, ченці й черниці мали мудрість і добре підготовлених наставників.

МІСЦЕВИЙ: Щоб священики та інші духовні особи в Україні постійно поглиблювали свої знання і завдяки дії Святого Духа могли давати адекватну відповідь на виклики сучасного світу.

ПОКРОВИТЕЛЬ: великомученик Артемій, 2 листопада

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на грудень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: Щоб Різдво Спасителя принесло мир і надію всім людям доброї волі

Період приготування до Різдва – це Богом благословенний час для того, щоб забути старі образи, перепросити тих, кого ми могли образити, подякувати тим, хто зробив нам добро чи просто був поруч з нами протягом цього року. Забути кривду непросто, але це єдиний шлях наслідування Христа – варіантів не існує... «Любіть ворогів ваших, добро чиніть тим, які вас ненавидять, благословляйте тих, які вас проклинають, моліться за тих, які вас зневажають. Тому, хто б'є тебе в одну щоку, підстав і другу; хто ж бере в тебе свиту, не борони й одежі» (Лк. 6:27-29). Це означає дати себе самого, дати своє серце тим, які бажають нам зла, які чинять нам зло, – нашим ворогам. За словами Папи Франциска, у цьому й полягає новизна євангельської благовісті: безмежна любов навіть до ворогів. Перепрошувати, тих кого ми образили, не завжди хочеться – гордість спиняє. Ми чекаємо, коли все само собою згладиться – нам так здається. Але не заживе рана на серці людини, яку ми скривдили – там залишиться рубець і при зустрічі з нами, нагадає про себе. Тільки сильні люди вміють прощати і просити пробачення. Якщо хочемо такими бути, чи такими себе вважаємо – вдивляймось в маленького Ісуса в яслах, на дорослого Спасителя на Голготі й потім на себе збоку...

Добро, на відміну від зла, дуже швидко забувається, тому намагаймося подякувати ближньому за радість, подаровану нам, коли вона є ще «свіжою», такий жест зробить нас благочестивими і людяними. Бути поруч особи, яка особливо цього потребує, – це жертва з нашого боку й щастя для неї, коли зникає страх самотності у недузі чи інших важких обставинах життя. Різдвяний час закликає нас побути, поговорити з тими, хто у в'язниці, шпиталі, кого діти віддали у старечий дім, кого батьки залишили в дитбудинку, й зрештою – просто приділити увагу всім людям доброї волі, які теж колись були молодими, здоровими, щасливими, а тепер, можливо, одиноко сидять в парку на лавці й вдивляються у своє сіре майбутнє. Не будьмо байжужими, подаруймо і їм увагу й надію...

Місійний: Щоб родини, передаючи дітям цінний дар віри, були справжніми євангелізаторами

Прикрим фактом, який не сприяє переданню віри, духовності, гармонії стосунків є, за словами Блаженнішого Святослава, те, що в Україні, як і в інших країнах пострадянського простору, на соціальному рівні спостерігається сильна криза сім'ї, спричинена багатьма факторами. Це, зокрема, політична та соціальна нестабільність, міграційні процеси та війна. У західній частині нашої країни, де населення здебільшого є католицьким, 60% шлюбів закінчуються розлученням вже за п'ять років спільного життя. На Східній Україні, особливо на території військових конфліктів, в деяких випадках ця цифра зростає до 90%. Згідно зі статистикою Патріаршого трибуналу другої інстанції, тільки близько 15% розлучених звертаються до трибуналу з проханням уневажнення

їхнього шлюбу. Багато розлучених одружуються вдруге, ходять до церкви, але не відчувають необхідності церковного врегулювання їхнього сімейного життя. Ця проблема вказує нам, що у контексті нової євангелізації належне підготування до Святої Тайни Подружжя, особливий душпастирський супровід молодих подружніх пар впродовж перших п'яти років сімейного життя та пасторальна праця з розлученими і вдруге одруженими є справжнім викликом для Церкви у царині сімейного душпастирства. Сім'ї просять церкву допомогти їм втілювати Євангеліє у їхнє щоденне життя. На шляху до святості подружнього життя вони очікують ревного служіння, допомоги душпастирів. У своїй суті духовність Східних Церков є терапевтичного характеру. Душпастир не є суддею, який засуджує або виправдовує, він є духовним лікарем, що викриває хворобу гріха та лікує її благодаттю Святих Тайн. Всякі сімейні негаразди накладають відбиток на дітей, невинних у конфліктах батьків. Маємо надію, що українські подружжя черпатимуть мудрість Слова Божого, практикуватимуть її й передаватимуть дітям дар віри. ■

Місцевий: Щоб українці дедалі більше намагалися пізнати Слово Боже і правдиву Церкву, особливо в регіонах, поруйнованих безбожними режимами

Через Слово Боже, через створіння, через лад в природі ми пізнаємо Бога. Вже на початку «Символа віри» ми розуміємо, що «Бога неможливо повністю осягнути людським розумом; ми можемо пізнавати Його лише частково, – настільки, наскільки Він сам відкриє себе для нашої віри і благочестя». Істина являється аксіоматичною: вона ясно викладена в Святому Писанні та у творах святих Отців і Вчителів Церкви. Священні книги пишуть, що Бог живе у світлі неприступному, якого ніхто із людей бачити не може (1 Тим. 6:16); що не тільки для людей, але і для всіх створінь непізнане єство Його, невипробувані суди Його і недосліджені шляхи Його (Рим. 11:33-34; Ів. 1:18; 1 Ів. 4:12; Сирах. 18:3-4); що Бога повністю знає тільки єдиний Бог: хто бо знає серед людей, що в людині, тільки дух людини, що живе в ній; так само і Бога ніхто не знає, тільки Дух Божий (1 Кор. 2:11), і ніхто не знає Сина, тільки Отець: і Отця знає, тільки Син (Мт. 11:27). Бог багаторазово і багатообразно говорив здавна отцям через пророків, в останні ж дні ці говорив нам через Сина (Євр. 1:1-2; Прем. 9:16-19), і коли цей єдинородний Син Божий, явившись на землі у плоті (1 Тим. 3:16), дав нам світло й розум, щоб пізнати Бога істинного (1 Ів. 5:20), і потім проповідував Своє вчення через Апостолів, пославши на них Духа істинного, котрий все випробовує й глибини Божі (Ів. 14:16-18; 1 Кор. 2:10). Нарешті, священні книги стверджують, що хоча, таким чином, Син Божий, сущий в лоні Отця, і являв нам Бога, котрого ніхто ніде не бачив (Ів. 1:18), але й нині ми бачимо невидимого тільки немов би через туманне скло, й нині ми розуміємо неосяжного тільки частково (1 Кор. 13:12), й нині ми вірою ходимо, а не видінням (2 Кор. 5:7). Окрім першого й блаженного Єства ніхто ніколи не пізнав Бога, лише тільки той, кому відкрив сам Бог, – ніхто, не тільки серед людей, але й небесних сил, Херувимів і Серафимів. Отже Бог, як Той, Хто все знає і все розуміє про потреби кожного, відкрив усе, що знати нам корисно, й змовчав про те, чого ми не можемо вмістити.

Ця хронологія істин навчає нас розрізняти, вибирати й вірити, де є християнський храм, в якому мешкає живий Бог, а де є просто будова із символами. У містах і місцях, де десятиліттями викорінювалася віра в Бога одночасно із руйнуванням храмів, є дуже велика потреба, щоб місіонери, майже на рівні Африки, донесли Добру Новину до людей, які випадково дивлячись перед Пасхою «Христові страсті» по телевізору, питають здивовано, зі сльозами на очах: «Як звати цього чоловіка, що його розп'яли"?.. ■

Покровитель на грудень:

Великомучениця Катерина

День в календарі: 7 грудня

Катерина жила в Александрії, на той час – столиці Єгипту. А місто Олександрія – це райцентр Кіровоградської області, і святих звідти родом досі не зареєстровано. Отже, приблизно в 305 або 313 році, тобто в будь-якому разі на початку IV ст., в Александрії загинула християнська мучениця на ім'я Катерина. Легенди про неї складено у VI ст., але згадують про Катерину також і св. Руфін (нар. близько 345 р.), і Євсевій Кесарійський (263-340). Отже, про св. Катерину оповідають, що вона була донькою єгипетського правителя і відзначалася як красою, так і розумом та побожністю. Крім того, як донька правителя, вона ще й була вельми заможна. До багатої нареченої сваталися чимало охочих, але Катерина була побожною християнською юнкою, яка з ранніх літ склала Богові обітницю чистоти. Дату смерті св. Катерини Великомучениці пов'язують із першою можливою – 305 роком – через те, що саме до цього року імператором у Римі був Діоклетіан (284 – 305), чиє ім'я пов'язане з одним із найкривавіших гонінь в історії християнства. Однак не він сам видав розпорядження про катування александрійської мучениці. Діоклетіан установив тетрархію (правління чотирьох) для вельми розлогої Римської імперії. Східною частиною керував Максиміан, особливо запеклий ворог християнства. Навряд чи цього воїна,

залученого імператором до правління, хвилювала теологія. Зате використання християнами слова «Господь» – Dominus, яке для нас є поняттям, цілковито відірваним від земних інституцій правління, було проблемним за часів Діоклетіана. Саме цей імператор став першим підписувати свої листи як «правитель» (Dominus), через що його правління ще називають домінатом. Таким чином, в імперії не могло бути двох правителів – двох «богів», відповідно до паралельних значень цього слова. Розпочаті Діоклетіаном «чистки» в Александрії провадив Максиміан особисто. Він прибув до єгипетської столиці, аби упевнитися у виконанні імператорських едиктів. Донька правителя відмовилася скласти жертву богам, засвідчивши свою віру в Єдиного Бога. Тоді було скликано великий міський диспут, на якому 50 тодішніх мудреців і філософів викладали свої погляди щодо помилковості християнської доктрини, а Катерина відповідала їм, пояснюючи суть християнства. Згідно з легендою, їй на той час було 18 років, і мудреці її не відвели від істини – навпаки, вона сама багатьох переконала в істинності християнської віри. Заодно навернулася й дружина тетрарха Максиміана, присутня на диспуті. Розгніваний тетрарх наказав жорстоко катувати християнку: спершу її бичували, перетворивши тіло на суцільну рану, потім морили голодом, тоді вирішили колесувати. За легендою, у відповідь на молитву св. Катерини зійшов ангел, який поламав колесо катування. Бачачи, які страждання зносить ця юна християнка, чимало римських солдатів прийняли віру в Христа, Бога таких відважних духом людей. Тіло св. Катерини було перенесене на гору Синай, швидше за все заради врятування високошанованих реліквій від арабів, а потім турків, які захопили Єгипет. До сьогодні воно знаходиться у монастирі, який носить її ім'я і є місцем численних паломництв. Друга можлива дата її смерті є граничною, після якої вже важко було би говорити про мучеництво, оскільки 313 рік – час виходу Міланського едикту. Зображають її в царському одязі або з короною на голові, в руці – пальма мучеництва. Її атрибути: ангел, який надягає їй на палець обручку – символ містичних заручин; філософи, з якими вона провадила диспут; колесо як знаряддя мучеництва; хрест, меч, блискавка. ■

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ РОЗДУМИ: ПРИТЧА ПРО СІЯЧА

о. Йосафат ВОРОЦЯНКА, ЧСВВ

“Вийшов сіяч сіяти своє зерно. І як він сіяв, одне впало край дороги й було потоптане, і птиці небесні його видзьобали. Друге упало на камінь і, зійшовши, висхло, бо вогкости не мало. Інше впало між тернину, і тернина, вигнавшися з ним вкупі, його заглушила. Врешті, інше впало на добру землю і, зійшовши, сторицею вродило”. Кажучи це, Ісус голосно мовив: “Хто має вуха слухати, нехай слухає”. Учні його спитали, що б вона могла значити, оця притча. Він сказав їм: “Вам дано знати тайни Божого Царства; іншим же в притчах, щоб вони, дивлячись, не бачили, і слухаючи, не розуміли. Ось що значить оця притча: зерно це слово Боже. Тії, що край дороги, це ті, що слухають, та потім приходить диявол і вириває геть з їх серця слово, щоб вони не увірували та й не спаслися. Ті ж, що на камені, це тії, що, почувши, з радістю приймають слово, але не маючи коріння, вірують дочасу й під час спокуси відпадають. А те, що впало між тернину, це ті, що, вислухавши, ідуть, та клопоти, багатства і життєві розкоші їх душать, і вони не дають плоду. Нарешті, те, що на землі добрій, це ті, що, чувши слово серцем щирим, добрим, його держать і дають плід у терпінні (Лк. 8:5-15).

1. Сіяч. Щороку ми читаємо цю притчу про Сіяча, і щоразу переживаємо її по-новому. Кожна притча має за мету в простий, доступний для звичайної людини спосіб показати нам, ким є Ісус. Вона немов потрохи відкриває цю незрозумілу для нас таємницю, божественність Ісуса Христа. У притчі про Сіяча Ісус постає перед нами в образі чоловіка, що сіє зерно. І справді, Господь Ісус є тим сіячем, який сіє у людських душах зерно істини. Подібно як дві тисячі років тому сам Христос ходив по землі і голосив науку Царства Божого, сіючи цю Добру Звістку між своїми співвітчизниками, а відтак і наказав учням

продовжувати Його діло: «Ідіть же по всьому світу та проповідуйте Євангелію всякому створінню (Мр. 16:15)», – так і сьогодні, у наш час, сіється це зерно у церквах усього світу.

Ісус – сіяч. Він добрий сіяч, адже турбується, щоб його зерно принесло плід. Коли сіємо на полі жито, пшеницю чи якусь іншу культуру, то хочемо аби це зерно дало гарний врожай, щоб ми мали вдосталь хліба. Так само і Небесний Сіяч бажає, щоб Його зерно гарно проросло і у відповідний час дало свої плоди віри.

Свята Мати Церква навчає нас що кожний священик є «Alter Christus» – «Другий Христос». Місія священика є тією ж, що й Христа: голосити Слово Боже. Покликання священика – проповідувати науку Царства Божого. Основним завданням священства є сіяти духовне зерно. Тому священик, як і Христос, є сіячем. Щонеділі і свята у кожній Правдивій Церкві виголошується проповідь, в якій проповідник розкриває Бога, пояснює людині, яким є Бог і яка Його воля щодо спасіння людини.

Проповідник голосить науку Божу не від себе. Через уста священика промовляє Святий Дух. Як колись старозавітній Бог-Ягве звертався до свого вибраного народу устами пророків Мойсея, Іллі, Ісаї, Єремії, Даниїла, Захарії та інших, так і тепер Господь говорить через своїх вибраних слуг священиків. Завдяки проповіді Ісус звертається до нас. Священик не є Богом, він залишається людиною із своїми слабкостями, немочами, недосконалістю, але Господь обирає його для того, щоб спілкуватися із своїм людом. Священик не має проповідувати себе, свою історію, проблеми, свої досконалості, успіхи, але зобов'язаний проповідувати те, чого навчає Його Учитель у Євангелії, що навчає Свята Церква.

Священик є сіячем, але і кожна людина теж є сіячем. Про це говорить Святіший Отець Франциск: «Ми також є сіячами. Бог завжди засіває добре насіння, а ми можемо себе запитати: яке насіння виходить з нашого серця та наших уст? Наші слова можуть принести багато добра, але також – багато зла, можуть зцілять, а можуть і ранити, можуть підбадьорювати, а можуть і пригноблювати».

2. Слово Боже. Апостол і Євангелист Іван Богослов на початку свого Євангелія пише: «Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було – БОГ» (Ів. 1:1). Слово Боже є вічним. Воно не має ні початку, ні кінця. Ще на початку постання усього сущого Бог промовив своє Слово, яке було на початку, коли ще нічого не було; і з нього все постало. Це виголошене Боже Споконвічне Слово у повноті часу стає людиною, приймає людську природу, наше тіло. Слово Боже стає тілом і замешкує між нами. Від цієї миті Бог живе з людьми у світі. Люди можуть вільно спілкуватися із Богом. Бог промовляє до люду, а люд відповідає Йому.

Як ми сьогодні можемо почути те, що Бог прагне сказати нам? Чи реально сьогодні почути Бога? Звісно, що реально. Його ми можемо почути у тиші серця. Коли ми заспокоїмо гамір власного життя, візьмемо в руки Святе Письмо і почнемо щодня читати хоч по одному абзацу з Євангелій. Прочитавши хоча б кілька стишків і в тиші роздумуючи над ними, ми відчуємо як Бог промовляє до нас. І знову ж ми переконуємося в тому, що Боже Слово живе і діяльне. Бог промовляє постійно. Він звертає своє Слово до нас. Ні на мить не перестає лунати Божий голос до любої Йому душі. Господь вустами своїх священиків картає, остерігає, настановляє нас на добрий шлях, підтримує у життєвій боротьбі.

Слово Боже має надзвичайно велику силу. Воно пронизує цілу внутрішність людини. Деколи людина навіть не відчуває того, що вона на хибному шляху, що її життю загрожує небезпека. Можливо, вона знаходиться над прірвою і наближається кінець, смерть душі, що є набагато гіршою від тілесної смерті. Під час читання Слова Божого в її житті відбуваються переміни. У внутрішньому світі проходить духовна революція. Слово заторкує людське сер-

це і перемінює його. Робить його більш м'яким, лагідним, спокійним, чулим. Треба, однак, нам зайняти певну поставу, щоб слухати це Боже Слово, звернене до нас.

3. Ґрунт. Папа Римський Франциск вважає, що ґрунтом, про який ідеться у притчі про сіяча є кожна людина. «Ми є тим ґрунтом, на який Господь невтомно вкидає насіння Свого слова й любові. А з якою готовністю ми його приймаємо?» Кожне людське серце є ґрунтом, в який сіяч-проповідник вкидає Слово Боже. Ми можемо відчути, як Бог промовляє до нас, і можемо отримати зерно Божої премудрості. Також можемо відкинути це зерно, поставитися до нього з упередженням. «А, що там той молодий священик може знати. Та священики всі такі, вони мусять щось говорити, це їхня робота». Упереджене ставлення до сіяча не дає можливості прорости насінню, яке Святий Дух засіває в людському серці. Мати упередження до священика – означає відкидати Божу благодать.

Є й випадки, що людина бунтує проти Слова Божого, відверто не сприймає його. Вона вважає себе розумнішою, второпнішою, можливо, навіть занадто сучасною. Все знає, у всьому розуміється, що їй не має права ніхто нічого сказати. Всі нерозумні, а вона одна найрозумніша. Ця «високомудрість» доводить людину до закам'яніння (закам'янілість на спасенному упімненні), тобто вона стає кам'янистим ґрунтом, який не може сприйняти науки Христа.

Якість землі й умови впливають на урожайність, бо зерно завжди є добрим. Ґрунт має бути відповідно приготований, щоб дати урожай. Його очищують від бур'янів, спушують, удобрюють, і лише після цього сіють зерно. Також людина має мати певне розположення до Слова Божого. Необхідно, отже, перш за все віри в те, що до мене промовляє сам Господь Бог. Далі ми маємо бути відкритими на Нього. І насамкінець – довіритися Його проводу.

Всяке зерно має принести плід: «Пшеничне зерно, коли не впаде на землю і не завмре, залишиться саме одне; коли ж завмре, то рясний плід принесе» (Ів. 12:24). Будучи ґрунтом, тобто приймаючи в себе Божі Слова, ми покликані до того, щоб стати сіячами, дати плід. Не тільки священик покликаний проповідувати Ісуса Христа, але й кожна розумна істота має завдання своїм життям проповідувати Його. Людина, скріплена у вірі Словом Божим, зобов'язана передавати цю віру своїм нащадкам. Але щоб проголошувати Ісуса, треба бути в стані чистого сумління (освячуючої благодаті). Не може будь-хто проповідувати Христову науку, сам не будучи у тісній єдності із Ним. Щонедільна Свята Літургія і Святі Сповідь та Причастя роблять людину здатною голосити Істину. Якщо ми кожної неділі є на Службі Божій і приймаємо Святе Причастя, уважно слухаємо проповідь священика і хоча б раз на місяць приступаємо до Сповіді, то вже тільки цією поставою проповідуємо Сина Божого. Так стаємо сіячами для своїх дітей, внуків, правнуків. У їх серцях ми засіваємо живу й діяльну віру в Бога. І немає нічого кращого, як засівати зерно добра у людських серцях. ■

Молімося: ***«Небесний сіячу! У людських душах, Ти засіваєш своє Зерно. Твоє Слово живе і пронизливе, що проникає в усі куточки нашого єства. Ми свідомі, що є тим ґрунтом у який Ти бережно вкладаєш свою науку. Але, на жаль, через недбалість, лінивство і упередження можемо стати камінням, яке не спроможне дати урожай. Просимо Тебе, доглядай свою ріллю. Відкрий наші вуха на Твій голос. Дай, щоб ґрунт наших душ був завжди готовим і відкритим на Твоє Слово, а наше серце давало гідні плоди віри. Нехай станемо продовжувачами традиції передання живої віри. Навчи нас бути сіячами добра у Вселенній. Амінь. »***

Ключові моменти життя духовного провідника українського народу МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (1865 – 1944 рр.)

Цього року виповнюється 70 років від смерті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, процес беатифікації якого (із 1955 р.) й досі не завершений. За ці роки було проведено чимало наукових конференцій, як в Україні так і за кордоном, присвячених його пастирсько-екуменічній діяльності, тому що постать Митрополита є цікавою не лише для українських дослідників. Та, незважаючи на те, що сьогодні ми маємо вільний доступ до різних джерел: архівних матеріалів, уже опублікованої постуляційним центром у Львові кореспонденції, послань, доповідей (три томи), – лишається велике поле для досліджень, щоб за новими науковими категоріями зняти старі стереотипи, якими недруги таврували його ім'я. Необхідно створити наукову групу для ретельної фахової підготовки і опублікування об'єктивної популярно-наукової біографії Андрея Шептицького. Для нас, українців, постать Митрополита Шептицького є як ніколи актуальною, тому що український народ сьогодні знову стоїть перед великим історичним викликом самоутвердження, державотворення, приналежності, ідентичності, самовизначення, чому Митрополит Андрей, як добрий пастир, присвятив усе своє життя.

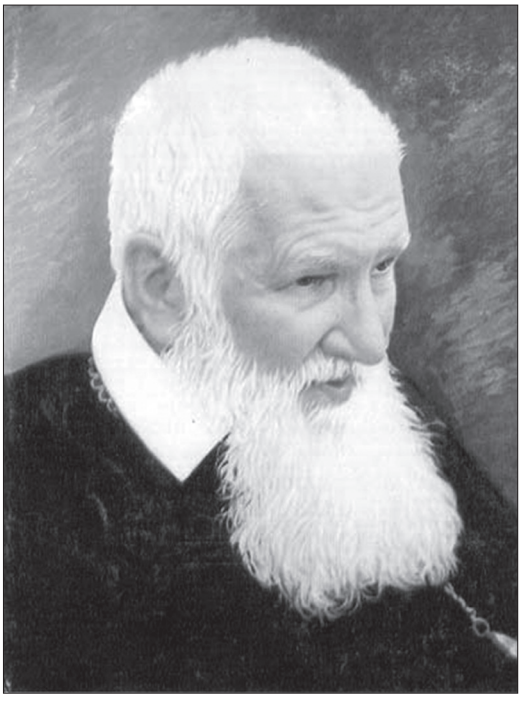

Для нинішнього і майбутніх поколінь українців, незважаючи на їхню релігійну, соціальну, мовну, політичну приналежність та переконання, харизматична постать Митрополита Андрея повинна стати натхненням та прикладом державотворця, невтомного борця, промотора діалогу до порозуміння, єдності та релігійно-морального національного відродження. Якщо еліта суспільства формуватиметься на здорових принципах Божого Закону, то й воно саме матиме добрі перспективи розвитку, у ньому утвердяться самоповага, почуття високої національної гідності, надійного партнера до переговорів і добросусідства з іншими народами.

У пасторальній діяльності Митрополита Андрея чітко простежуються його мудрість, переживання і турбота про церковну та національну єдність українців, яку може забезпечити тільки морально сильна, духовно багата християнська родина. Куди б не вели його пастирські шляхи в Україні чи за кордоном, – це було основою його навчання.

Митрополит на весь голос заявив про своє повернення до Церкви прабатьків, про те, що є українцем. На таке могла відважитися тільки високошляхетна, глибоко духовна та патріотична, надзвичайно смілива особистість. Польський граф, який заявив про своє повернення до українських коренів, що в середовищі тогочасної польської аристократії та багатої буржуазії сприймалося як опускання «до хлопства», ставив себе поза законами того суспільства. Він поставив на кін титул, маєтності, адвокатську перспективу, на здобутті якої дуже наполягав батько, і ступив на всипану камінням і зарослу терням дорогу відродження свого народу й Церкви: народу приниженого, народу обкраденого, народу позбавленого державності сильними ворожими сусідами, які, скориставшись нездатністю і незрілістю його верховників, залишили за ним лише право на злиденне існування, виснажливий труд і напівголодну смерть.

Під час цього важкого для українців історичного періоду польський граф Роман Марія Шептицький називає себе одним із небагатьох патріотів того страдницького народу і стає на його захист.

Кожен день, кожен рік його подвижницького життя вартий того, щоб про нього писати, щоб його вивчати. Він присвятив своє життя відродженню приниженої Церкви – Церкви свого знедоленого народу. Силою своєї віри утверджував її значення далеко поза межами провінційної Галичини, пробуджував дух свободолюбства, віри і християнської надії в найтяжчі часи духовного занепаду, спровокованого війною, а саме у період 1920 – 1923 рр., коли після закінчення Першої світової війни у старій Європі народжувалися нові держави і Україна також мала шанс увійти у число таких держав, та через політичну короткозорість своїх лідерів втратила таку можливість. Опинившись під владою більшовиків, Україна втратила будь-який шанс на державність: західні сусіди не бачили ні сенсу, ні можливості давати їй політичну і економічну підтримку, а Ватикан, що першим у Європі проголосив про визнання її незалежності, втратив інтерес до неї як такої, що опинилася у владі безбожної диктатури. Він звернув свій погляд і надії до єдиної у східній Європі католицької держави – Польщі, яка довела, що є державою, яка росте, розвивається. Тому остання без особливих труднощів добилася приєднання до своїх територій такого ласого українського шматка як Галичина.

Внаслідок спричиненої війною розрухи Галичина була зруйнована як матеріально, так і духовно. Прагнення українців Галичини до національного і духовного відродження було надзвичайно сильним. Поляки ж бачили у цьому загрозу для своїх націоналістичних амбіцій відбудувати велику Польщу включно з Галичиною, що й стало головною причиною українсько-польської війни 1918 –1920 років. А провідною силою у здійсненні цих намірів була Польська Римо-Католицька Церква, яку очолював Львівський Архієпископ Юзеф Біль-

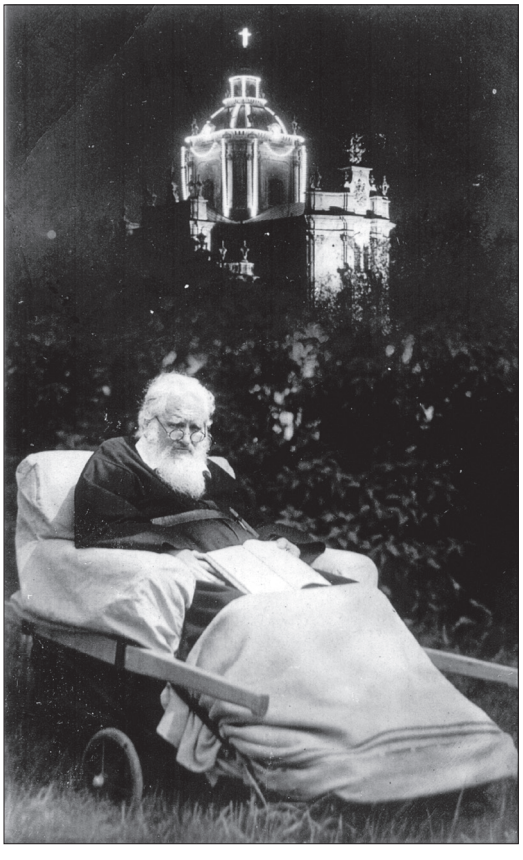

чевський (1900 – 1923). В той же час Українська Греко-Католицька Церква, яка ідентифікувалася з українським народом, очолювана Митрополитом Андреєм Шептицьким (1900 – 1944), не могла стояти осторонь природного прагнення українців Галичини до державної самостійності. Це породило неприязнь польського уряду, відтак і польського народу, до Митрополита, якого виставляли зрадником держави, а значить, і польського народу.

Польський уряд намагався усіма наявними засобами через дипломатичні канали показати перед світом галицьку проблему як внутрішню, та Шептицький виніс її як міжнародний конфлікт. Знана і глибоко шанована особа у християнському світі, він не тільки підняв престиж його високого уряду. Ерудиція, дипломатичний хист, знання шляхів у світі поставили його високо понад місцевих українських політиків Східної Галичини. Митрополит Шептицький також користувався великою повагою у Ватикані (монс. Е. Бенедетті), що створювало немалі проблеми для польських політиків, які намагалися усіма доступними методами усунути його з Галицького митрополичого престолу, а значить, і з арени національно-визвольної боротьби українців. І вихід було знайдено. Завдяки політичним інтригам польської дипломатії у ватиканських дикастеріях було знайдено можливість також переконати Святішого Отця в необхідності відділегувати митрополита до українських емігрантів за океан. Але і там, у якості апостольського візитатора до українських поселень на Американському континенті (США, Канада, Бразилія, Аргентина), він працював для України, контактуючи із очільниками штатів, держав, зокрема мав змогу спілкуватися із президентом Сполучених Штатів Ворреном Гардінґом. Відвідуючи країни Європи, зустрічався із монархами Бельгії, державним секретарем Великобританії Джоном Д. Ґреґорі, та прем'єр-міністром Франції Пуанкаре.

Очевидно, що великих фінансових результатів його поїздки не дали, але, використовуючи свій духовний авторитет та шляхетське походження, звертався до сильних світу за підтримкою ідеї української незалежності, відкриваючи перед ними справжні картини становища українців Галичини.

Під час цих пастирських подорожей був під постійним наглядом польських спецслужб та чиновників польських дипломатичних представництв, які попередньо «готували ґрунт» для представлення його перед місцевими урядами, а також часто й українською громадськістю як антипольського, політичного, а не духовного лідера, намагалися таким же чином скомпрометувати його місію і в очах Ватикану. Також під час перебування у Римі митрополит розвивав інтенсивну діяльність на захист України в очах ватиканських дикастерій та при уряді Італії. Мав три зустрічі із понтифікам: Бенедиктом XV та Пієм XI, під час яких звітував про результати Місії та показував реальну пекучу ситуацію свого народу і Церкви в Галичині та на нових землях. Але, відповідно до того, як змінювалася для Галичини історична ситуація, змінювалися і реагування Ватикану на звернення митрополита, особливо на його звіти як апостольського візитатора про духовні потреби українських греко-католицьких поселенців на американському континенті. Тільки через десять років було призначено єпископа до Америки і аж через сорок – до Аргентини і Бразилії.

Мені потрапили до рук дуже цікаві, з історичної точки зору, протоколи зустрічі Митрополита із польським послом при Ватикані Владиславом Скшинським (своїм родичем) про обговорення питання щодо його власного ставлення та ставлення українців Галичини до польської держави після 15 березня 1923 р., коли Галичина, за рішенням Ради Амбасадорів у Версалі (Франція), була закріплена за Польщею. На запитання пана посла про те, як українці будуть тепер ставитися до польської держави, Шептицький відповів, що так само, як поляки ставилися до австрійської імперії.

У протокольних листах польського посольства при Ватикані до свого уряду і апостольської нунціатури у Варшаві і до Ватикану багато місця приділено труднощам, які Шептицький був змушений подолати при поверненні до своєї єпископської столиці – Львова. Польський уряд висував все нові та нові умови щодо повернення митрополита, найголовнішою з яких була вимога написати пастирського листа до своїх вірних, що засвідчив би вірне підданство його і народу польській державі. У той же час ватиканська дипломатія через апостольського нунція у Варшаві монс. Л. Лаурі та його секретаря монс. К. К'ярло вела постійні переговори з урядом Польщі щодо надання йому паспорта із візою для вільного повернення до Львова.

Діставши через певні джерела достовірну інформацію про те, що польські спецслужби навіть готували замах на його життя, вважаючи державним зрадником, Шептицький, передбачаючи це, пише 4 липня 1923 р. зворушливого прощального листа до Папи Пія XI, в якому робить ісповідь своєї віри, наголошуючи, що він, як єпископ і пастир, ніколи у своєму житті не керувався ненавистю до нікого, однак не міг стояти осторонь страждань свого народу і що єдиною метою його життя було проповідувати Євангеліє і любов до ближнього.

Митрополит Андрей Шептицький був живим втіленням долі Української Церкви і нашого народу в XX ст. Його віра була непохитною, а енергія – невичерпною. Українська Церква, вихована великим Митрополитом, зуміла стати твердо на ноги як жива ікона і дала світові героїчні свідчення, євангельським змістом яких ми живемо і нині. За стійкість, незламність, муки і оборону Української Греко-Католицької Церкви й українського народу ім'я Митрополита Андрея Шептицького викарбовано золотими буквами на скрижалях Христової Церкви й українського народу. ■

о.-др. Августин БАБ'ЯК,
Тренто-Больцано (Італія)

Августин Баб'як, Подвиг Митрополита Андрея Шептицького як Апостольського візитатора для українців (1920 – 1923) і його взаємини з урядом Польщі, Тренто-Больцано, 2013, с. 238.

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИХОВАТИ СИНА БЕЗ БАТЬКА?

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Блаженніший Святослав звертає увагу, що в Україні, як і в інших країнах пострадянського простору, на соціальному рівні спостерігається сильна криза сім'ї, спричинена багатьма факторами. Це, зокрема, політична та соціальна нестабільність, міграційні процеси та війна. У західній частині нашої країни, де населення переважно є католицьким, 60% шлюбів закінчуються розлученням і то в межах п'яти перших років подружнього життя. Ситуація на Східній Україні, особливо на території військових конфліктів, значно гірша – в деяких випадках це число зростає до 90%. Це все, як розуміємо, несе за собою травми для дітей, а особливо для синів...

Виникає закономірне запитання: як виростити самотній жінці справжнього чоловіка, друга й помічника? Головна особливість виховання хлопчика полягатиме в тім, що йому необхідний приклад чоловічої поведінки в особі старшого за віком чоловіка. В майбутньому для особистого і сімейного щастя хлопчикові необхідно мати чоловічі риси характеру, навички і якості. Звичайно, дуже добре, коли дитина чоловічої статі живе в повній сім'ї, де вихованням може займатися батько і між батьками панує повне взаєморозуміння. У ситуації, коли дитина знаходиться в оточенні самих лише жінок: мами без чоловіка, бабусі, вихователькі в дитячому садку, вчитель ок в загальноосвітній і музичній школі і керівниць гуртків та спортивних секцій, мама може переживати, що сину не вистачає чоловічого прикладу. Багато жінок почуваються невпевнено, бо існує поширена думка про те, що мати не здатна самостійно виховати сина. Опускати руки і вважати себе невдахою ні в якому разі не можна, оскільки тоді дитині доведеться самостійно долати труднощі життя. А малюкові, окрім природного мінімуму (їжі й догляду), ще необхідні впевненість і позитивне ставлення до життя, які може дати тільки мама, тому в жодному разі не варто сумніватися у своїх силах. Психологи підтверджують, що всіх необхідних якостей хлопчик може навчитися і у матері, позаяк чоловічі риси в ньому закладені самою природою від народження: мужність, стійкість і сила. До речі, такі жіночі якості, як турбота, любов і теплота, так само закладаються природою в кожної людини. У повсякденному житті матері, яким доводитися самостійно виховувати дитину, розвивають в собі жіночі та чоловічі якості, адже вирішальним чинником у вихованні є власний приклад. Далеко не завжди батько, який постійно щезає на роботі, а ввечері не приділяє достатньої уваги своєму синові і не може сказати йому нічого, крім пари безглуздих фраз, може бути хорошим прикладом. А жінка, у якої вистачає час на роботу і виховання малюка, дуже часто показує силу, завзятість і енергію, є авторитетом для дитини. Виникає питання, що ж все-таки краще: поганий приклад чоловіка, або взагалі ніякого чоловіка? У будь-якому випадку, більшість хлопчиків люблять і поганих батьків і починають наслідувати їх. Завдання матері тоді стати такою людиною для дитини, на яку можна покластися, адже дитині необхідно відчувати захищеність і підтримку, яких не може дати безвідповідальний чоловік.

Знайти приклад для наслідування хлопчик зможе завжди, і необов'язково це буде чоловік з найближчого оточення. Як кажуть психологи, їм навіть легше відшукати ідеал, ніж дівчаткам, бо ж у соціумі достатньо велика кількість чоловіків, на яких можна орієнтуватися, – спортсмени, вчені та бізнесмени. А успішних жінок, які займають керівні посади і лідируюче положення навіть в наш час набагато менше. Потрібно матерям-одиначкам підходити до виховання синів з повною відповідальністю: не ставати егоїстичними, ні в якому разі не говорити погано про чоловіків і спокійно реагувати на різкі висловлювання дитини.

Інструкція виховання:

1. Дитина має якомога більше спілкуватися з чоловіками. Для того, щоб син знав, що у нього є тато можна дати прізвище батька дитині. Так само слід його віддати в спортивну секцію. Там він знайде не тільки друзів, але і чоловічий приклад для наслідування, наприклад тренера. Можна не боятися за сина, що він піддасться впливу друзів з вулиці. Спорт додасть дитині сили і впевненості в собі, а так само привчить до дисципліни.

2. З раннього віку потрібно привчати хлопчика до самостійності. Необхідно давати йому невеликі доручення вдома. Наприклад, погодувати кота або попилососити і витерти пил. Не потрібно контролювати в цей момент дії дитини. Інакше він буде думати, що мама завжди йому допоможе, і не зможе через це стати самостійним. Дитину не потрібно лаяти, коли щось не так вийшло. Краще похвалити, подякувати і розповісти, як потрібно робити наступного разу.

3. Потрібно показати синові, що мама авторитет для нього, але тиснути не слід. Він повинен розуміти, що в родині мама головна. Потрібно показати синові, як пробачити батька за його вчинок і жити далі. Мама має дарувати дитині любов, тепло і ласку. І не слід з ним постійно сюсюкатися, інакше з нього виросте розпещений хлопчик. Не потрібно культивувати ненависть до батька, якщо мати ще не до кінця сама пробачила всі образи.

4. Щоб виховати чоловіка, потрібно в ранньому дитинстві йому закладати в підсвідомість, що він сильний і мужній хлопчик. Необхідно його хвалити, навіть якщо у нього щось не виходить. Надавати йому сил і впевненості своєю вірою в нього.

5. Мамі необхідно показати дитині, що жінка – це крихка, ніжна і дбайлива істота від природи. Це дозволить хлопчикові сформувати почуття відповідальності й відчути роль чоловіка в родині. Необхідно налагодити контакт між сином і батьком і навчити його, як спілкуватися з батьком правильно. Ні в якому разі мама не повинна йому замінювати батька і постійно нагадувати дитині, як їй важко і складно з нею. Це призведе до психологічного розладу у дитини і сформує почуття провини за мамині проблеми.

6. Виховати дитину – це дуже важке заняття, навіть якщо сім'я повноцінна. А виховання хлопчика, коли мама сама, подвійно важке. А все ж не варто сприймати це лише як ношу, яку мама несе протягом усього життя. Виховання має приносити радість, тоді і син буде щасливий і виросте справжнім чоловіком. У майбутньому вже він буде піклуватися про свою маму і приносити їй радість, почуття гордості за нього.

7. Що нам каже на це Слово Боже, Божа Премудрість? Як маємо виховувати сина? Виховуй свого сина так, щоб ти не зазнав чи зазнала на собі його зухвальства. «Бідний, але здоровий та сильний – це є краще, ніж багатий з ранами на своєму тілі». Які золоті слова! Коли ти виховаєш свою дитину чесною, доброю, слухняною, то ти виховаєш її для себе. Ти мусиш бути впевнений і впевнена: що б не сталось із твоєю дитиною, вона ніколи не завстидає тебе, дасть собі раду у цьому житті. Але якщо ти придбаєш багатство для своєї дитини, а не даси доброго виховання, твоя дитина те багатство змарнує, знищить, продасть, проп'є, прокурить, і навіть сліду з нього не залишиться. Добрі тато і мама, які добре виховали своїх дітей, навіть якщо вони самотні, розлучені чи вдови, вдівці, при смерті не будуть сумувати, бо будуть знати, що їхні діти добрі, чемні, слухняні, вірять в Бога, що не будуть іншим чинити зло, будуть творити добро, що їх благословлятиме Господь Бог.

АНГЕЛЕ БОЖИЙ, ХОРОНИТЕЛЮ МІЙ

Розуміння та зображення Ангелів-Хоронителів поширилось у Церкві за часів Реформації. Найчастіше ці ангели нам нагадують про побожні образочки, де вони представлені в ролі опікуна малої дитини. Ці девоційні зображення є не тільки витвором людської уяви, але й мають своє джерело в Біблії.

Тому можна сказати, що культ Ангелів-Хоронителів обґрунтований теологічно, а з іншого боку – виражає віковічну людську потребу опіки «вищих сил» (М. Буссальї).

Святе Письмо по-різному представляє нам роль Ангелів-Хоронителів. Постать ангела з'являється у різних текстах. Наприклад, книга Йова показує людину справедливу, побожну, вірну Богові, на яку спадає незаслужене страждання. Йов переживає відкинення найближчими, навіть нерозуміння з боку дружини та звинувачення від друзів, мовчання Бога. У такій по-людському драматичній ситуації він, однак, повністю покладається на Бога: «Добро прийняли з руки Божої, чому зла прийняти не можемо?» (Іов 2:10). Іов знає, що в його житті нічого не відбувається без волі Божої, і, попри трагічну ситуацію, продовжує прославляти Господа.

Книга Йова – це спроба зрозуміти таємницю страждання. Вона входить у рани людства (К. М. Мартіні), у наші серця і старається надати їм сенсу. В контексті

страждань Йова з'являється постать Ангела-Хоронителя. Один із мудреців і друзів Йова, Елігу, вказує на його допомогу в житті страдника: «*Добре, коли є в когось ангел, один на тисячу заступник, щоб людині вказати її обов'язки, та змилуватись над ним і сказати: "Звільни його, нехай не сходить в яму! Я знайшов бо викуп за його душу"*» (Йов 33, 23-24).

Роль ангела-заступника у людському житті потрійна. Насамперед він показує людині її обов'язок, те, що слушне, потім відкриває їй причини страждання, його логіку… По-друге, ангел утішає людину, виказуючи до неї своє милосердя, свою симпатію. Він – союзник людини в її земному житті, на противагу до сатани. І зрештою, ангел представляє Богові викуп за життя стражденної людини. Жертвує Богові людське навернення (Дж. Равазі). Тому Ангел-Хоронитель – це могутній заступник за людину перед Богом у стражданні цієї людини та перед лицем звинувачень її з боку сатани.

Художники найохочіше зображають ангела як опікуна, що провадить дитину за ручку. Також його інколи представляють у той момент, коли він навчає дітей молитви, вказує рукою напрямок дороги (або в небо), або ж великим щитом закриває когось від зла.

Ці функції Ангела-Хоронителя виражає також молитва: «*Ангеле Божий, Хоронителю мій, Богом даний мені! Щиро благаю Тебе: просвіти мене сьогодні, вбережи від усякого зла, заохочуй до добрих учинків і веди спасенною дорогою. Амінь*».

П'єтро Річчі у своєму представленні Ангела-Хоронителя послався на сімейні стосунки. Під час сімейних сварок інколи буває так, що один із батьків захищає дитину від агресії та гніву другого. Художник зобразив дитину, що з великою довірою тулиться в обійми ангела. Крім цього, Хоронитель має щит, під яким можна сховатися від гніву батька, як за спідницю матері (М. Буссальї).

Ісус, застерігаючи не легковажити малими і незначущими, підтверджує, що кожен із них має свого опікуна в Небі: «*Глядіть, щоб ви ніким з малих оцих не гордували: кажу бо вам, що ангели їхні на небі повсякчас бачать обличчя мого Небесного Отця*» (Мт. 18:10).

Дитина – це символ спонтанності, природності, простоти, браку ускладнень. Сьогодні дитину інколи вважають розкішною іграшкою, таких балують, розпещують. У єврейській ментальності дітей приймали насамперед як Боже благословення. Під час церемонії заручин на порозі дому або намету розбивали плід граната, так, щоби показалися численні зернята. Це символізувало багатьох дітей, яких бажали молодятам. Проте діти не мали ніяких вигод ані прав. Ісус бере дітей під захист, благословляє, противиться апостолам, коли ті відганяють дітей (див. Мт. 19:13-15). Ісус нагадує не гордувати дітьми, бо вони мають могутніх покровителів у небесах – ангелів.

Ставлячи як приклад дитину, тобто те, що неважливе, слабке, беззахисне, Ісус верифікує людську міру та ієрархію цінностей. Бути великим в очах Євангелія означає бути відкритим на все, що найменше, слабке, потребує пошани і любові. Бути великим означає бути простим і смиренним.

Позиція дитини дозволяє також відійти від надмірного раціоналізму та довіритися інтуїції й духовному світові ангелів. Вірити в ангелів означає глибоко увійти в таємницю віри і перевищити, перерости ту народну наївну побожність, яка їх надто часто оточує! Вони показують нам дорогу й правду. Відкривають перед нами нескінченні горизонти й допомагають надати сенсу нашому життю. Треба наставити вухо, навчитися заново «чути» світ духа, щоби заново опанувати світ ангелів. ■

Джерело: КРЕДО

СЕНС ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОХОРОНУ І ЗАУПОКІЙНИХ ВІДПРАВ

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

У житті ми неодноразово зустрічаємося із випадками фізичної смерті. Це завжди нагнітає на людину якийсь страх, дискомфорт, а деколи спонукає до призадуми над власним життям і вчинками. А саме, що очікує кожного з нас після смерті.

Всі ми є люди, і можемо мати подібні страхи. Але кожний християнин живе вірою, що земне існування юдини не закінчується фізичною смертю. Її душа стає перед Богом, щоб дати звіт із земного життя. Показати Богу, як саме кожен з нас використав «час заслуги». Але щоб людська душа могла гідно стати перед Богом, їй потрібна молитовна підтримка, тому що вона уже нічим собі допомогти не може. Вона може уповати на Божу милість і представити те добро, яке вчинила за свого життя. Тому родина, друзі, близькі покійного збираються на парастас, під час якого спільно моляться за його душу. Також є добрі особисті молитви, вервиця про заступництво за душу покійного до Богородиці, святих, до яких маємо набожність, чи читання псалтиря. Так склався звичай, що тіло покійного відспівують удома, храмі, і уже похоронною процесією супроводжують на цвинтар. Під час парастасу померлого окроплюють свяченою водою, обкаджують кадилом. Навіть під час «останього цілування» ми не лише прощаємося з одним із членів родини, спільноти, але в такий спосіб віддаємо покійному останню шану, шану тілу, яке дав людині Бог.

Під час парастасу чи на цвинтарі не лише віддаємо тіло покійного землі: «Бо ти є порох і в порох вернешся» (Бут. 3:19), але співаємо «Вічна пам'ять». У такий спосіб висловлюємо не лише свій жаль і пам'ять про людину, але найперше – нашу віру й надію на воскресіння. Бог завжди пам'ятає про людину, про усіх живих і померлих.

Зазвичай після похорону ми збираємося у домі померлого разом з його друзями, родиною, сусідами. На жаль, є дуже прикро коли це поминання перетворюється на певний «балаган» з пиятикою, лайкою, недоречними словами чи навіть сміхом. Поминання найперше полягає в тому, щоб розрадити і якось потішити родину покійного, яка сумує через втрату дорогої їм людини. Душа покійного потребує нашої за неї молитви. Також стараймося нічого не говорити поганого про покійника. Як людина він міг мати чимало прогріхів, але із його смертю його душа буде суджена найсправедливішим суддею – Господом Богом.

Також у нашій Церкві є давно усталена традиція відправляти за душу покійного Святу Літургію в 9 і 40 день після смерті, які ми називаємо «дев'ятини» і «сороковини».

Дана традиція виникла завдяки святому Макарію Александрійському, який, маючи дар молитви, випросив, щоб Бог відкрив йому знання, в чому полягає користь молитви за покійного. Під час молитви ангел, що його супроводжував у видінні, показав, що очікує на душу у потойбічному світі.

Після смерті душа покійного отримує ангела, що супроводжує її у мандрівці. Два дні душа знаходиться біля тих місць, які для неї були близькими: дім, храм, родина, місця, де вона творила

добро. На третій день ангел веде до Бога, що дозволяє душі протягом 6 днів бачити блаженство раю і те, що дійсно чекає всіх праведників.

На дев'ятий день душа знову іде поклонитися Господу. Але у цей раз Бог дає душі побачити протягом 31 дня пекло. Душа уже бачить всі ті муки, що очікуватимуть грішників. Тому уже на сороковий день душа втретє приступає до Бога, який виносить душі остаточний вирок, і вона очікує Страшного суду. Душа уже, залежно від вироку, радіє, бо буде у раю, або ж сумує, бо її очікує вічна мука.

Тож ми завжди покликані щиро молитися за наших покійних. Найперше тому, що душа покійного уже нічим собі допомогти не в змозі. Дуже добре, коли людина яка готувалася до смерті, встигла примиритися з Богом і зі своїми ближніми, прийнявши Святі Тайни Покаяння і Євхаристії. Відійшла у потойбіччя у стані Божої ласки. Але є випадки, коли смерть є раптовою. Або людина роками не брала участі у Святих Тайнах Сповіді і Євхаристії. Тому її близькі покликані допомогти душі ближнього молитвою, зокрема, жертвуючи за неї Святу Літургію, Святе Причастя, молитву на вервиці, прохання про змилування і прощення гріхів в особистій молитві. Саме в такий спосіб ми можемо випросити нашому ближньому рай. Маємо просто знати, що смерть очікує кожного з нас. Рано чи пізно ми усі предстанемо перед Богом, щоб дати звіт нашого життя. Хто знає, може саме наш ближній, що отримав рай завдяки нашим молитвам до Бога, уже як святий (бо в раю усі святі), випросить його і для нас. ■

ЦІНУЙ СВОЄ ЖИТТЯ

Оленка СТАСИК, м. Дрогобич

Життя… Я думаю, що це існування людини у світі та її відносини з оточуючими. Цінуй кожну хвилину свого життя, тому що ця мить більше ніколи не повториться, тому що все буває в житті вперше і востаннє. Кожна хвилина – вона незабутня. Бувають такі ситуації, що ми хочемо повернути щось назад, щось змінити у нашій поведінці у наших відносинах, але це, на жаль, неможливо, тому що перший вибір – завжди правильний!

Життя – це твої взаємини з людьми, життя – це і є твоя сім'я, твої друзі. Життя – це щастя, щирі посмішки. Життя – це твої найзаповітніші мрії та сподівання, це цілі, до яких ти добиваєшся через увесь твій життєвий шлях. Життя – це твій перший урок, перший дорослий крок. Життя – це твої перші почуття, перше незабутнє кохання. Життя – це твої подорожі, які просто не дають про себе забути, тому що в тебе є купа фотографій, які нагадують про найкращі миті твого існування. Життя – це твої улюблені пісні. Життя – це коли ти вперше виступаєш на сцені чи просто на спортивних змаганнях. Все це і є твоє життя, те заради чого ти живеш.

Життя – це бути з цілим світом.

Цінуй кожну мить свого життя, тому що все, що з тобою трапляється – це вперше і востаннє.

Життя – це просто дивна казка,
В яку приходимо лиш раз.
Тут для людей любов і ласка,
І світло сонечка для нас.
І небеса бездонні сині,
Чарівні зорі в небесах.
Ключі високі журавлині,
І вся оця земна краса.
Життя складне, але чудове,
Ми робимо в нім відкриття.
Й завжди ідемо в невідоме,
Тим цікавіше нам буття...

ЯК БУТИ ЩАСЛИВИМ?
10 порад Папи Франциска

Сповільнися, відпочивай, бався з дітьми, не працюй в неділю, дбай про довкілля. Нікого не навертай, живи і дай жити іншим – Папа Франциск радить, як бути щасливим. Список своїх способів мати радість і щастя в житті Папа Римський представив в інтерв'ю аргентинському тижневику «Viva», що його цитує портал Catholic News Service.

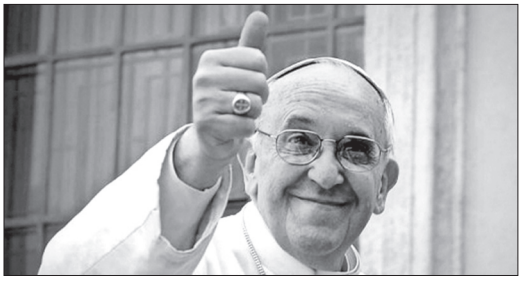

«Живи і дай жити». – Кожен повинен застосовувати цей принцип.

«Давай себе іншим». – Люди мають бути відкриті і щедрі навзаєм, бо якщо ти зациклюєшся на самому собі, то ризикуєш, що стати еґоїстом. А стояча вода легко починає загнивати.

«Поводься в житті спокійно». Папа, пояснюючи цей принцип, навів приклад з аргентинського роману Рікардо Гуїральдеса, в якій головний герой Дон Сеґунда Сомбра на старість ретроспективно оглядає своє життя: коли той був юнаком, був потоком, каміння несучим; дорослим – став стрімкою рікою; на старість, далі рухався, але вже повільно, як вода у ставі. Зізнався, що найбільше йому подобається ця остання картина – треба вміти йти життям з делікатністю, скромністю і спокоєм.

«Май здоровий підхід до відпочинку». – Ми втратили такі приємності як мистецтво, література чи спільна забава з дітьми. Консумпціоналізм приніс нам постійний неспокій і стрес, люди втратили здорову культуру відпочинку. Їх час поглинається в такому темпі, що вже нема змоги з ніким ним ділитися. «Хоч багато батьків довго працює, мусять знайти час на забаву з дітьми. Родини повинні вимикати телевізори принаймні під час їжі, бо хоч телебачення дозволяє нам орієнтуватися у вістях, не дозволяє нам спілкуватися між собою».

«Неділя має бути святом». – Працівники повинні мати її вільною, це день для родини.

«Знайдімо нові способи забезпечення молодим людям гідної роботи». – Всі ми мусимо більш постаратися. Бо молоді, котрі не мають в житті шансів, легко сідають на наркотики і частіше суїцидуються. Не вистачить тільки дати їм їжі. Впевненість, що власною роботою можуть заробити на хліб для родини, дає їм відчуття гідності.

«Поважай природу і опікуйся нею». – Деградація довкілля – це одне з найбільших викликів, перед якими ми нині стаємо. Однак не ставимо собі безперестанку питання: «Чи необмеженим і деспотичним уживанням природи людство не здійснює самогубства?».

«Перестань бути негативним». – Потреба говорити зле про інших означає низьке відчуття самооцінки і замість підвищитися самим, тягнемо донизу інших. Швидко забути про негативні справи є здорово.

«Не навертай; шануй віру інших». – Людей ми можемо надихати, даючи свідчення, однак якнайгірше, що може бути, це паралізуюче навернення: «Говорю до тебе, щоб тебе переконати». Ні. Кожна людина входить в діалог, виходячи поза себе. Церква зростає завдяки атракційності, а не наверненню.

«Працюй на користь миру». – Живемо в часи багатьох воєн, тому заклик до миру має бути сьогодні криком.

Джерело:
Католицький оглядач

Скандал митрополита Алфеєва перед усім католицьким єпископатом

Глава Синодального відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського патріархату митрополит Волоколамський Іларіон Алфеєв знову оскандалився. На цей раз московсько-православний «міністр зовнішніх справ» справдив українське прислів'я: пусти свиню під стіл, то вона на стіл вилізе. 18 жовтня митрополиту Іларіону надали можливість виступу перед учасниками Синоду єпископів Католицької Церкви, щоб донести до світового католицького єпископату точку зору Московського патріархату щодо ситуації сім'ї в сучасному світі.

Митрополит Алфеєв пішов настільки далеко, що офіційно назвав конфлікт в Україні релігійним, звинувативши при цьому УГКЦ у розпалювані війни. До цих дикунських звинувачень московсько-православний ієрарх додав не менш дикунське звинувачення УГКЦ у тому, що вона співпрацює з «розкольниками». Очевидно, Алфеєв мав на увазі УПЦ КП та УАПЦ.

Здається неймовірним, але християнський ієрарх виступив проти закликів до об'єднання українських християн. Мотивуючи це тим, що начебто Московська церква є матір'ю усіх православних України.

Судячи з усього, митрополит Алфеєв, можливо, сам того не бажаючи, розкрив не християнський, а політичний характер політично-релігійної організації, яка називає себе Московським патріархатом.

Джерело:
Католицький оглядач

В РПЦ дивуються, що біженці з Донбасу звинувачують у своїх бідах Росію

Біженці з України, які прибули до Росії, «перебувають під впливом антиросійської пропаганди», тому звинувачують у своїх негараздах країну, яка їм допомагає, заявив у четвер голова Синодального місіонерського відділу Московського патріархату митрополит Бєлгородський і Старооскольський Іоанн на Московському міжнародному форумі «Релігія і мир».

«Можна навіть сказати, що біженці, з якими ми дуже активно працюємо, чомусь через деякий час починають звинувачувати у всьому Росію, хоча знаходяться на її території», – підкреслив у своєму виступі митрополит Іоанн.

За його словами, деякі вимушені переселенці настільки увірували в міф про вину Росії в усіх їхніх негараздах, що «потрібні великі зусилля, для того, щоб подолати це».

«Вони, наприклад, не хочуть віддавати дітей в російську школу, бо вважають, що їх навчать»неправильної історії»», – пояснив православний ієрарх.

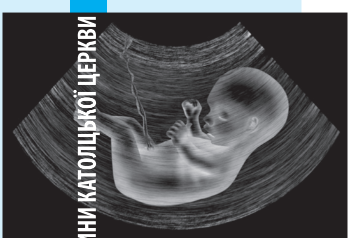

Джерело:
«Кредо»

Кардинал Грасіас: в Індії роблять аборт, бо це дешевше, ніж весілля

Однією з найсерйозніших проблем Індії є вбивство жінок. Коли жінка дізнається, що вона вагітна дівчинкою, швидше за все вона зробить аборт, оскільки, щоб видати її в майбутньому заміж, потрібно буде набагато більше коштів, ніж вартість цієї медичної процедури. В Індії є навіть такі регіони, де на 300 жінок налічується аж 1000 чоловіків.

«Батьки нареченої повинні подарувати сім'ї нареченого дорогий подарунок. А тому вони радше погоджуються на аборт, коли дізнаються, що це дівчинка. Закони Індії в свою чергу не дозволяють майбутнім батькам дізнатися, якої статі дитину вони чекають», – Кардинал Освальд

Співжиття різних релігій – теж реальність сучасної Індії. Близько 80% населення сповідують індуїзм, разом з тим, католики часто укладають шлюби з представниками не своєї релігії.

Джерело:
Католицький оглядач

Війна за віру: на Тернопільщині священики УПЦ МП штурмували церкву

На Тернопільщині у с. Бутин Збаразького району близько десяти священиків МП пішли на штурм церкви. Півтора тижня тому парафіяни цієї церкви перейшли під юрисдикцію Київського Патріарха. Однак близько десяти місцевих жителів не захотіли змінювати віру. Їх очолив о. Володимир. Щонеділі батюшка приїжджав у Бутин з групою підтримки з Тернополя. А на свято Покрови, перед службою, з обласного центру приїхало десять священиків МП. У церкві в цей час перебував тільки хлопчик-прислужник. Побачивши цих людей, хлопчик замкнувся в храмі зсередини, а батюшки пішли на штурм!

Зупинили штурмовиків жителі села, які йшли на службу в храм. У метушні деякі захисники церкви отримали травми від заїжджих батюшок. Варто зазначити, що один із священнослужителів використав проти місцевих жителів електрошокер. Намагаючись захистити свій храм від захоплення, жителі викликали міліцію. ■

Джерело:
«Кредо»

Акція «Месмоб» повертає життя у спорожнілі храми США

У США з'явилася надія для храмів, які перестали використовуватися через переїзд парафіян. В Америці набирають популярність акції «Месмоб» (англ. Mass Mob), коли люди домовляються про масові зустріч у церквах, які вже закрилися.

Ініціаторами таких акцій стали християни різних конфесій, здебільшого католики.

Через соцмережі люди домовляються про зустрічі в порожніх церквах. Там вони споглядають красу старих вітражів і досліджують історію життя своїх батьків і бабусь з дідусями, які були охрещені або вінчані в цих місцях. У деяких церквах відправляють особливі Служби Божі.

Як наслідок, деякі учасники акцій стали знову повертатися до християнської віри. У той же час, завдяки зібраним пожертвам спорожнілі храми можуть бути відновлені і відкриті для проведення служб.

У деяких громадах, наприклад, в індустріальному місті Детройт, цей рух отримав неабиякий розмах. «Адже вся справа в тому, що люди знову приходять на зустріч з Богом і один з одним», – заявив архієпископ Детройта Аллен Генрі Вігнерон. ■

Джерело:
Католицький оглядач

Голова ВР Турчинов закликає усіх віруючих до молитви за Україну

Голова ВР Олександр Турчинов закликав віруючих, глав усіх церков та релігійних організацій об'єднатись у спільній молитві за Україну. "Я звертаюся до всіх віруючих, незалежно від того, якою мовою вони говорять, в якому регіоні мешкають чи до якої конфесії належать. Об'єднаймо наші зусилля в молитві за Україну, за мир та єдність в нашій державі", – наголосив спікер Парламенту.

"Господь був завжди з нами, оберігаючи Україну в найдраматичніші моменти нашої сучасної історії. І зараз, коли країна стоїть перед важливим вибором щодо шляху подальшого розвитку, напередодні голосування за новий Парламент, нам також потрібне Боже благословення", – сказав Олександр Турчинов.

"Дуже важливо, щоб на Заході і Сході, Півночі і Півдні в церквах, молитовних будинках, мечетях та синагогах, звертаючись до Бога, всі відчули себе єдиною родиною, відповідальною за майбутнє нашої країни. І Господь обов'язково благословить Україну та її захисників, благословить наш вибір і кожну українську родину", – підсумував Олександр Турчинов. ■

УКРАЇНЦІ ПРОТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКСТРАСЕНСІВ, ЗНАХАРІВ, ВОРОЖОК, ХІРОМАНТІВ ТА АСТРОЛОГІВ!

Микола ГУНЬКО

Українці, які майже стовідсотково сповідують християнську віру, з радістю зустріли новину про те, що парламентарі пропонують заборонити діяльність екстрасенсів, знахарів, ворожок, хіромантів, астрологів, ясновидців, віщунів, провидців, адже співпрацюють вони не з Богом, а це засуджується Святим Письмом.

Читаючи Святе Письмо, знаходимо, що колись з історичної арени зійшли цілі народи, які загравали з цим злом. Отже, ця проблема не теперішня, вона була завжди. Тому в Біблії Бог дав чіткі вказівки щодо цього: «*Не будете ворожити і не будете чарувати! Не звертайтесь до духів померлих та до ворожбитів, і не доводьте себе до опоганення ними. Я – Господь, Бог ваш!*» (*Лев. 19:26,31*); «*Нехай не знайдеться між тобою такий, хто переводить свого сина чи доньку свою через огонь, хто ворожить ворожбу, хто ворожить по хмарах, і хто ворожить по птахах, і хто чарівник, і хто чорнокнижник, і хто викликає духа померлого та духа віщого, і хто питає померлих. Бо гидота для Господа кожен, хто чинить таке, і через ті гидоти Господь, Бог твій, виганяє їх перед тобою*» (Втор. 18:10-12).

Ці останні слова спонукують замислитися всіх, хто вважає себе патріотом рідної української землі. Ми живемо у нелегкий час становлення України як незалежної, економічно стабільної держави. Ми прагнемо бачити наш рідний край заможним, квітучим, людей щасливими. І чи є потреба нам сьогодні у ложці дьогтю, яка може зіпсувати бочку меду. Чи потрібні нашому суспільству ті гидоти, які в очах Бога були, є і залишаться злом.

Хоча ворожбити й чинять чудеса, проте пропоную розглянути одну біблійну історію, яка розставить все на свої місця. Це подія, що трапилась з апостолом Павлом під час подорожі на острів Кіпр.

«А коли перейшли аж до Пафи весь острів, то знайшли ворожбита одного, лжепророка юдеянина, на ім'я Вар-Ісус. Він був при проконсулі Сергії Павлі, чоловіку розумнім. Той закликав Варнаву та Савла, і прагнув послухати Божого Слова. Але їм опирався Елімас, ворожбит той – бо ім'я його перекладається так, – і намагався відвернути від віри проконсула. Але Савло, що й Павло він, переповнився Духом Святим і на нього споглянув, і промовив: «О сину дияволів, повний всякого підступу та всякої злості, ти ворогу всякої правди! Чи не перестанеш ти плутати простих Господніх доріг? І тепер ось на тебе Господня рука, – ти станеш сліпий, і сонця бачити не будеш до часу!» І миттю обняв того морок та темрява, і став він ходити навпомацки та слухати поводатаря... Тоді той проконсул, як побачив, що сталося, увірував, і здивувався науці Господній!» (Ді. 13:6-12). Тому парламентарям раджу не лякатись представників темних сил, а сміливо прийняти Закон про заборону їхньої діяльності. Згадайте біблійних реформаторів царів Йосію, Єзекію, Йосафата, які отримали Боже благословення за те, що очистили свого часу країну від такої діяльності. ■

МОЛИТОВНА ХОДА У ЛЬВОВІ З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ ВИХОДУ УГКЦ З ПІДПІЛЛЯ

бр. Степан ДУДА, ЧСВВ

25 років тому, з нагоди виходу УГКЦ з підпілля, Львів зібрав на своїх вулицях десятки тисяч вірних, які власною присутністю показали свою небайдужість до рідної Церкви. Тоді ввесь світ міг побачити, що УГКЦ жива і діяльна, незважаючи на всі важкі роки гонінь і переслідувань. У згадку цієї визначної події Львівська Архиєпархія, у неділю, 19 жовтня, організувала Молитовну ходу, на взір тієї, яка відбулася чверть століття тому. У Архиєпархії зазначили, що хода відбудеться «на знак цієї знаменної події, а також піднесення молитви до всемилостивого Бога за дар миру та свободи для народів світу».

Участь у ній взяли: духовенство УГКЦ, на чолі з Високопреосвященнішим Митрополитом Ігорем та Преосвященнішими Владиками Венедиктом та Дмитром, також чисельні представники монашества та тисячі вірян. Хода розпочалася із вступного слова Владики Венедикта: «Сьогодні благаємо Всевишнього за мир у всьому світі, а особливо за мир у нашій любій державі. Мир – це дар Божий. Мир є ділом справедливості і плодом любові. Досягнення миру – це також боротьба за життя. Загрозами для миру, а отже причинами війни є несправедливість, заздрість, підозрілість, гордість, помста, які лютують між людьми і народами. Війна – злочин проти життя, бо приносить зі собою страждання і смерть, горе і несправедливість», і після цих слів колона рушила від Храму св. Архистратига Михаїла до Собору Святого Юра.

Під час ходи, яка проводилася у форматі вервиці із розважаннями, були заторкнуті спогади з минулого, про процес виходу Церкви з підпілля і також подавалася інформація про сьогоденний стан УГКЦ. Молитовну ходу супроводжували мощі цілителя душ, блаженного священномученика Миколая Чернецького, Йосафата Кодиловського, Григорія Лакоти, блаженних преподобномучениць Лаврентії та Олімпії, покровителя мирян, блаженного мученика Володимира Прийми. Тривала ця хода близько трьох годин, і завершилася подячним Молебнем до Пресвятої Богородиці, у якому з пастирським словом Високопреосвященніший Митрополит Ігор звернувся до вірних.

БОГОРОДИЦЯ ЙДЕ ДО ДІТЕЙ

У реабілітаційному центрі «Світанок» м. Червонограда, де виховуються діти з психофізичними вадами, освятили статую Божої Матері, яку встановили на подвір'ї закладу.

Після молебню здійснили обряд освячення, поблагословили дітей та побажали здоров'я отці-василіяни Йосиф Холод з Кристинопільського монастиря Святого Юрія та Олексій Горобець, який прибув у шахтарське місто з Варшави.

З найщирішими словами подяки до присутніх звернулися директор «Світанку» Надія Стащак і міський голова Ігор Чудійович. ■

Хай Пресвята Богородиця опікується дітьми!

Тарас ЛЕХМАН

ВЕЛИКІ ЦЕРКОВНІ ПОДІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

В чудовий осінній недільний день 19 жовтня цього року Кир Василій Тучапець, ЧСВВ, екзарх Харківський, завітав до відомої василіянської обителі Царя Христа, що в м. Івано-Франківську.

Владика перед Архиєрейською Літургією здійснив обряд освячення нового престолу та кивота. З ним співслужили чимало священиків-василіян, які приїхали з різних монастирів України.

У своєму повчальному слові до вірних архиєрей наголосив на важливості миру в нашому житті, на любові до ворогів, згадавши також поіменно всіх тих отців, що раніше брали участь у відбудові цієї парафії на Майзлях.

Після велелюдної Служби Божої до 25-ліття виходу УГКЦ з підпілля було нагороджено медалями та грамотами духовенство та мирян, які так само причинилися на світанку незалежності української держави до відродження храму Царя Христа, котрий був у руїні.

Радість огорнула теж від того, що владика Василій освятив поруч церкви нову кольорову фігуру Богородиці з Дитятком Ісусом.

Під кінець Харківський екзарх разом із о. Йосафатом Фітелем, ЧСВВ, місцевим ігуменом і о. Никодимом Гуралюком, ЧСВВ, ігуменом Погінського монастиря, відслужив ще панахиди на могилі покійного єпископа Григорія Балагурака, ЧСВВ, який похований на старому місцевому цвинтарі (вул. Степана Бандери), та в крипті катедрального собору, де спочиває в мирі великий церковний подвижник Кир Софрон Дмитерко, ЧСВВ. ■

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

СТОЛІТТЯ ПОСВЯЧЕНИХ БОГУ: ювілей Згромадження сестер святого Йосафата (ЗССЙ)

Товариство засноване у другій половині XVIII ст. на Підляшші, у м. Білій, де знаходилися мощі св. Йосафата Кунцевича. Засновники ЗСЙ – о. Тимотей Щуровський та Палагея-Катерина Бріль. Завданням спільноти було берегти тлінні останки священномученика Йосафата. Спільноту вважали за III ЧСВВ. У 1873 році Росія ліквідує згромадження на Підляшші та Холмщині. 1912 р. згромадження відновило свою працю з ініціативи Марії Завалій та її рідної сестри Анни. У цьому ж році в с. Кізлові Буського р-ну відкривається перший новіціат згромадження. ЗСЙ утримувало господарство та захоронку (м. Буськ). Йосафатками особисто опікувався Митрополит Андрей Шептицький. У роки підпілля УГКЦ згромадження займається катехизацією дітей, допомогою підпільним священикам у душпастирській праці. Йосафатки були особливо активні під час легалізації УГКЦ. Вони працювали у школах, на парафіях, їздили на місії, зокрема на Східну Україну, готували молодь до християнського подружнього життя.

Сьогодні у трьох домах ЗСЙ в Україні живе 16 сестер. Місія згромадження: трудитися для скріплення католицького духу серед українського народу – навчати дівчат та жінок католицької віри, поширювати католицьку пресу тощо. Сестри Йосафатки тепер переважно займаються катехизацією дітей та молоді у школах і при парафіях.

У Статутах 1914 р. зазначено, що метою існування Товариства є: «Віддатися молитві для спасіння своєї власної душі, участь у богослужіннях, у Найсвятіших Тайнах, розважання, щоденне Причастя, пісні – лучитись тим з Богом, жити ангельським життям, навертати людей до Царства Божого через читання книжок, дітей вчити молитви, готувати до Святого Причастя, Святих Тайн, укріпити в них віру». Таким чином, найважливішим завданням сестер було і є дбати про спасіння власної душі і про глибоке єднання із Богом, а це включало також турботу про спасіння інших, тобто служіння ближнім. В минулому столітті сестри відчували неабиякі труднощі через відсутність належного духовного проводу. Від початку сестрами опікувався о. Олександр Дикий. Під час Першої світової війни у надзвичайно складних обставинах о. Олександр завжди поспішав до сестер, щоб підтримати духовно, провести конференції про монаше життя, а при потребі – допомогти матеріально. Після його смерті сестри надіялися на таку ж допомогу о. Івана Жигаля, адже фактично духовний провід Товариства перейшов повністю до нього. Але о. І. Жигаль був обтяжений парохіяльними клопотами. Крім цього, він не мав досвіду монашого життя, а сестри потребували духовного проводу власне отців-монахів. «Тепер нидіємо, як рослина без лучів сонячних, вправді не даємо по собі так пізнати, силоміць мостимо собі дорогу наперед, тримаючись книжки св. Альфонса як провідника... нам того замало. Нераз із болем цю справу представляю о. Жигалю, як настоятелю Товариства, відповідь дістану таку: «Молитесь, розважання робите, чого вам більше треба?" Нас підтримує лише те, що Ексиленція сказали до нас послідним разом на аудієнції: „Будьте спокійні, я про вас пам'ятаю". То нас кріпить у нашім теперішнім життю», – знаходимо у листі с. Йосафати

Завалліївни до митрополита Андрея Шептицького 1919 року.

У 1933-1934 роках в Товаристві св. Йосафата вища церковна влада проводила канонічну візитацію. Митрополит Андрей Шептицький призначив о. Іринея Готру, ЧСВВ, митроличим візитатором. У 1933 році була проведена візитація у шести домах: Кізлові, Буську, Волиці-Деревлянській, Львові (Знесінні), Улашківцях та Поточищі. Вказівки з канонічної візитації у Кізлові мали більше дисциплінарний, ніж матеріальний характер. Зверталося увагу на те, щоб сестри дотримувалися порядку дня, дбали про духовне життя, принаймні раз у тиждень приступали до Тайни Сповіді, зберігали мовчання, були прикладом у вияві сестринської любові та послусі. Особливо наголошувалося на необхідності плекання спільнотного життя, спільності рекреацій, харчів і навіть відпочинку.

Візитація підтвердила нагальну потребу опрацювання правил для Згромадження, адже без них сестри не могли складати монаших обітів. У вересні 1943 р. митрополит Андрей Шептицький затвердив правила Згромадження свщмч. Йосафата, які написав о. Ісидор Луб, ЧСВВ. А у листопаді цього ж року їх затвердив і Станіславівський єпископ Григорій Хомишин. Після затвердження правил Товариство офіційно почало називатися Згромадженням, а сестри отримали можливість складати монаші обіти та відкрити канонічний новіціат.

Після звільнення Західної України від окупаційних радянських військ у 1943 р., о. Іриней Назарко, ЧСВВ, був призначений ординаріатським комісаром для сестер Згромадження св. Йосафата у Львівській та Станіславівській дієцезіях.

Ці наполегливі старання про належний духовний провід відображають глибоке прагнення сестер пізнати справжнє духовне життя, зростати у чеснотах, особливо у любові до Бога.

В умовах підпілля

В нових умовах сестри не могли відкрито виявляти свої переконання, а тим більше,

працювати над поширенням Божого Царства. Та, незважаючи на це, сестри брали активну участь у житті народу. Безумовно, головним завданням на той час була допомога священикам у їхньому служінні. Адже навіть відправу Літургії слід було заздалегідь добре підготувати. Необхідно було повідомити людей, знайти приміщення, подбати про священичі ризи і літургійний посуд, які не можна було зберігати в одному й тому ж місці через загрозу обшуків.

Сестри мали тільки по одному комплектові риз та інших літургійних речей, тому що більшу кількість тримати було небезпечно. Коли ж Святу Літургію служили десь «на периферії», то як церковний посуд використовували кухонний комплект, який зберігали саме для цього. Під час обшуку державними органами міліції всі ці речі необхідно було добре і швидко ховати. При цьому сестри вимушені були вдаватися до найрізноманітніших вигадок. В каплиці іноді міг перебувати й священик. Схожа ситуація була також і з літургійними книгами, служебниками, молитовниками.

Літургійне дійство в часі підпілля мало в собі елементи надзвичайної радості, адже можливість приносити безкровну жертву і єднатися із Христом у Святому Причасті траплялася не так часто. Водночас ці дії були небезпечними. Сестри ще й досі згадують про той радісний трепет, що завжди супроводжувався справжнім тремтінням-страхом при відправленні Служби Божої. Часто ночами, при глухо зачинених і застелених покривалами вікнах, говорячи майже пошепки, разом переживали пасхальне таїнство

на Святій Літургії. Їх відправляли, звичайно, без наперед встановленого часу чи графіку.

На Знесінні у головному домі сестер в окремому приміщенні працювала підпільна фотодрукарня. Сестри діставали фотопапір, а о. Дам'ян Богун з їхньою допомогою роздруковував молитовники, церковні календарі, які потім розповсюджували сестри. Ніякі інші монастирі цією діяльністю не займались. У такий спосіб сестри св. Йосафата виконували одне зі своїх завдань: «З усіх сил поширювати католицьку пресу для просвітництва народу».

Часто сестри заохочували людей до прийняття Святих Тайн Хрещення, Миропомазання, Сповіді, Євхаристії, Подружжя. Ще однією формою служіння сестер був догляд за старшими отцями. Сестри не зважали ні на які труднощі, пам'ятаючи, що їх життя належить Богу і що всі свої сили повинні віддати справі поширення Божого Царства.

Крім місійної діяльності, сестри мали багато буденної праці. Ось як згадує будні підпілля одна з сестер: «Часто ночами приходили священики, і всі ми вставали на Службу Божу. Перед Її початком бажаючі могли приступити до Тайни Сповіді. Після Служби Божої вже не було потреби йти на нічний відпочинок: відразу починали вранішні молитви. Потім ті, які залишалися вдома, доглядали маленьке господарство, а в літній період працювали на клаптику землі та в саду, що були біля дому. Інші йшли на роботу. Коли поверталися, допомагали виконувати хатню працю".

Майже всі сестри працювали на державній роботі. Це теж була прекрасна можливість для того, щоб засвідчити євангельське життя. Види праці сестер були найрізноманітнішими. Незважаючи на небезпеки, сестри трудилися, вимолюючи в Бога ласки для свого народу і Церкви. Їхні молитви та жертви не були марними, адже довгоочікувана свобода прийшла. Не всі сестри дожили до цих днів, але свою місію вони виконали і передали своїм послідовникам турботу про подальшу долю Згромадження…

Святково вишита канва,
Сплелись молитви у віночок.
Господній голос пролунав –
Усіх зібрав, немов дзвіночок.

Завітом батька Йосафата,
Згромадження Сестер живе.
Обитель подвигом багата,
В човні до Господа пливе.

О Сестри любі, – Вам уклін!
За працю рук, пораду тиху.
Рятуєте людей в імлі,
Минаєте дорогу лиху.

В столітній ювілей віднови,
Прийміть вітання й море ласк.
Слідами Божої Любові
Спиняйте тих, хто йде в Дамаск.

Працюйте радо на Господній ниві,
Верстайте землю з краю в край.
Єднайте душі богобоязливі,
І Бог збере рясний врожай.

Хай духом миру дихає обитель,
В покликанні проходить кожна мить.
Хай Йосафат, Ваш покровитель,
Завжди у всьому Вам благословить.

До Тебе молимось, єдиний Боже,
Оберігай сестер, даруй розвій.
Зішли Згромадженню майбутнє гоже,
І многих літ – теплом усіх зігрій!

Редакція часопису "Місіонар"
вітає
Згромадження Сестер Йосафаток
з ювілеєм віднови!

НЕЗМОВКАЮЧА ПІСНЯ ПРО БЕРНАДЕТУ

З книги "Сто кроків до Храму: невідоме про відоме"

Петро ШКРАБ'ЮК

Багато написано про священне місце на півдні Франції – Лурд, де чотирнадцятирічній дівчинці Бернадеті протягом липня – серпня 1858 року вісімнадцять разів з'являлася Мати Божа. Відтоді Лурд став притягальним для спраглих віри й надії людей, котрі приїжджають сюди з усього світу, аби помолитися, духовно і фізично скупатися у воді із чудодійного джерела, яке наповнює спеціальні ванни.

1951 року сюди приїхав колишній вояк Української Повстанської Армії, автор знаменитої пісні "Тей, на півночі, на Волині, зродилась армія УПА", потім священик Миколай Василь Прийма. І збудував у Лурді п'ятибанну українську церкву Успіння Пречистої Діви Марії, невеликий готель для прочан – і весь цей комплекс розмістився на вулиці, що називається "Україна". Тобто всюди, де лиш міг, о. Прийма пропагував нашу Батьківщину, утверджував її присутність у світі. А перед смертю заповів поховати себе у рідному Бачеві – селі, що в Перемишлянському районі Львівської області.

Після отця Прийми настоятелем української церкви в Лурді став громадянин Австралії, ірландець за походженням священик Петро Ґай. Він був членом римо-католицького Ордену Серця Ісусового, але на прохання єпископа Івана Прашка погодився послужити українцям в Австралії. А тому перейшов на східний, тобто православний, обряд, вивчив українську мову і гідно, можна сказати, продовжує справу о. Прийми у Лурді.

Не можу не згадати також француза Роланда, мати якого була українкою з Тернопільщини. І саме о. Прийма допоміг Роландові національно самовизначитись: відчути себе не тільки французом, а й українцем. Роланд перепроваджував тіло о. Прийми з Лурду до Бачева, кожного року тепер відпочиває на Поділлі – там, де народилася його мати, вивчає українську мову, а машину "Рено" сам перефарбував у синьо-жовтий колір, щоб таким способом підкреслити своє замилування новою Батьківщиною та гостинними людьми. Душевна теплота і релігійність гріють Роланда продовж цілого року – аж до чергового приїзду на Тернопільщину. Зрештою, сюди він готується перебратися назавжди.

І все це завдяки о. Приймі, який жартома сказав Роландові, що Париж – це підніжжя Києва; і його справжня батьківщина – Україна; все це завдяки Лурдові, який благотворно впливає на тих, хто щиро вірить, не втрачає надії на спасіння або шукає шлях до Бога… От ще одна красномовна історія.

У червні 1940 року, коли німецькі війська захопили більшу частину Франції і вступили в Париж, в не окупованому ще Лурді опинився відомий письменник Франц Верфель з дружиною, щоб звідти добиратися до Португалії. Але дороги були забиті мільйонами біженців різних національностей, автомашинами з домашнім добром, рештками розгромленої армії. Всюди панував хаос. Бракувало палива. Про дах над головою годі було й мріяти. Верфель довідався, що Лурд – це єдина місцевість, де можна було знайти приміщення.

"Таким чином, – згадував письменник, – Провидіння привело мене до Лурду. Про надзвичайну історію цього міста я мав тільки побіжні відомості. Був тривожний час. Але для мене це був одночасно знаменний час, тому що я пізнав чудесну історію дівчинки Бернадети Субіру й довідався про факти чудесних зцілень у Лурді. Одного дня я, обтяжений турботами,

склав обітницю: "Якщо мені вдасться вижити і потрапити до Америки, то першою моєю працею буде пісня про Бернадету".

Обітницю чесний письменник виконав. У грудні 1940 року він останнім кораблем відплив до США, а вже через два дні після прибуття сів писати роман "Пісня про Бернадету". У травні 1941 роман був готовий і зразу ж здобув визнання, його переклали на багато мов. 1998 року роман як друге, перероблене видання вийшов у Львові в перекладі з французької Григорія Голіяна.

Хочу згадати ще одного письменника, який теж писав про Бернадету і Лурд. Це класик французької літератури, теоретик і основоположник натуралістичної школи в письменстві Еміль Золя. У серпні 1892 року він прибув до Лурду, де застав двадцять тисяч прочан. Він взяв участь в усіх процесіях, бачив наяву численні випадки одужання, зцілення… Минуло двадцять місяців, і Золя написав роман, який так і назвав – "Лурд". Однак це був твір блюзнірський, богохульний. Для Золя все, що бачив у Лурді, – це галюцинації, екзальтація, самонавіювання, одним словом – вигадки. Натомість для Франца Верфеля, який опинився в Лурді через п'ятдесят років після Золя, все бачене і чуте – істинна правда.

"Я, – зазначає Верфель, – відважився співати пісню про Бернадету, хоч я не католик, а єврей. Відвагу до цього чину дала мені моя несвідома обітниця. Вже в ті дні, коли писав перші рядки, я присяг собі завжди й усюди прославляти своїми творами Божественну таємницю й людську святість, – незважаючи на добу, яка з глумом, злістю й байдужістю відвертається від останніх вартостей нашого життя".

Одним із тих, хто відвернувся від цих "останніх вартостей нашого життя", був атеїст Еміль Золя. Може, тому і завершив свої земні дні так трагічно – отруївся чадним газом. Зате Франц Верфель після написання своєї зворушливої "Пісні про Бернадету" прожив ще чотири роки: він відійшов у вічність 27 серпня 1945 року, маючи неповних п'ятдесят п'ять літ життя. Ховав його, за свідченням о. Іринея Назарка, ЧСВВ (див. його: Великі люди. – Рим, 1964) католицький священик. Бо, як зізнався Верфель: "Я є єврей, який вірить по-християнськи". А ще він говорив: "Моя містична, а навіть можу сказати – моя католицька віра, є хребетним стовпом моєї поезії і моєї епічної та драматичної творчості".

Миколай Василь Прийма тричі був на порозі смерті – і тричі залишався живим. Він відчував, що Бог його береже. Тому дав обітницю Матері Божій побудувати у Бачеві церкву. І побудував. Але не в рідному Бачеві, а в священному Лурді. Проте в Бачеві, як я вже казав, спорудив каплицю-ґроту і статую Богоматері – таку, як у Лурді.

Виконав свою обітницю і Франц Верфель: написав чудовий роман "Пісня про Бернадетту". Цей правдивий твір я читав уже декілька разів. І під враженням від нього написав оцей вірш, який називається з "З пісні про Бернадету":

Відклав я вбік газету,
Де повінь лжі і злості, –
Франц Верфель Бернадету
Привів до мене в гості.

В ній сутність віри зрима,
Краса благоговіння –
І вже її очима
Я бачу це видіння.

Мадонна дивоглядна:
До стіп – вуаль, дві рожі…
Мовчить; то, ніжно-владна,
Слова говорить Божі.

Покута… Бо прокляття
З народу зняти хоче.
А хто Вона? Зачаття –
Зачаття Непорочне.

Невіра, ніби пуща,
Безбожників єднає.
Та вже вода зцілюща
З недуги підіймає.

Йде Благодать невпинна,
А ми – в гріховних сітях.
Зате любов невинна
Живе в невинних дітях.

Тому така огласка
Вражає зрілість мудру.
Тому і впала ласка
На дівчинку із Лурду.

Ведуть шляхи Господні:
Їх відблиски – в усьому…
Один з них вплив сьогодні
На стіни мого дому.

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ ІЄРОМОНАХ СОФРОН ЯЦИКІВ

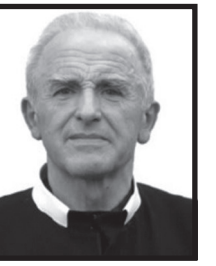

Отець Софрон (світське ім'я Семен) – син Андрія та Юлії (з дому Дністрянська), хліборобів із села Мости, нині Городоцького району Львівщини. Народився 8 березня 1944 року. Родина Яциківих глибоко релігійна й патріотична. Батько у 1930-х роках і під час німецької окупації не тільки керував «Просвітою» в рідному селі, але й був куратором просвітянських осередків десяти навколишніх сіл. Про високу національну свідомість і стійкість родини Яциківих свідчить, зокрема, те, що ніхто з її дітей – а було їх восьмеро: Ярослав, Святослав, Семен, Василь, Катерина, Володимир, Марія та Ольга – не належав ні до піонерської, ні до комсомольської організацій, хоч як не намагалися – і просьбами, і погрозами – їх туди затягнути. Через це терпіла родина всілякі прикрощі від радянської влади.

Семен після початкової школи у Мостах навчався у найближчій – в Монастирці – восьмирічці, а закінчував шкільну освіту у Львові (школа №28). У 1962 – 1965 роках разом із братом Святославом (вони двійнята) відбував військову службу, – звичайно, у «Стройбаті». Заслали обох, як на каторгу, аж у Сибір – в Іркутську область. Вернувшись з війська, Семен Яциків здобуває технічно-професійну освіту – стає першокласним токарем. Підпільно ж студіює теологію, готується до душпастирської діяльності. За часті виїзди в Малехів до свого наставника о. Антонія не раз зазнає суворої кари, та не було такої сили, щоби змінила його намір. Тож уже Софрон Яциків 3 жовтня 1976 року склав вічні обіти. Пізніше навчався в підпільній семінарії у Львові. Священичі свячення прийняв з рук владики Софрона (Дмитерка) 27 жовтня 1991 року в м. Івано-Франківську в церкві Христа-Царя. Упродовж 1992 – 2014 рр. виконував душпастирське служіння на парафії Вознесіння Господнього в м. Дрогобичі, був капеланом Дрогобицької міськрайонної «Просвіти», постійно працював із студентською молоддю в коледжах міста, де його завжди радо зустрічали.

Як можна не пам'ятати емоційні, глибоко насичені вірою і закликом до Бога проповіді Отця на радіо «Франкова Земля» та на телебаченні в ефірі ТРК «Алсет».

Часами важко і складно було Отцеві на парафії, але він ні на кого не тримав зла, не пам'ятав прикростей, терпів, молився за гріхи всіх, прощав усе й усім. Усе це, ясна річ, не могло не відбитися на здоров'ї вірного священика. Отець Софрон ніколи не вимагав плати ні за хрещення, ні за одруження, ні за поховорон. Та коли ж все таки люди віддячувались, то він за ці гроші закупляв релігійну літера-

туру, образочки і безплатно їх поширював серед людей.

Відрадно, що, завдяки зусиллям громади, Отець Софрон на вічному спочинку поруч із храмом Вознесіння Господнього.

Царство Вам небесне, Всечесний Отче, вічна й добра пам'ять за віддане й щире служіння Богові, людям та Україні. ■

Парафіяни церкви Вознесіння Господнього, м. Дрогобич

НА НЕЗАБУТНЮ ПАМ'ЯТЬ

Після тривалої важкої хвороби 6 жовтня 2014 р. Б. відійшла у вічність по небесну нагороду п. Ольга Голуб.

Народилася п. Ольга Голуб 1 листопада 1942 року у м. Жовкві, де прожила усе своє життя. Боже Провидіння скерувало її на стезю служіння друкованому слову. Її трудовий шлях розпочався 31 серпня 1959 року у Жовківській друкарні, куди вона прийшла ученицею-наладчиком у друкарську дільницю. За 55 років жертовної праці в різних ділянках книговидання була нагороджена грамотами та ювілейною медаллю «Ветеран праці». З рук впр. о. Протоігумена Пантелеймона Саламахи , ЧСВВ, отримала грамоту у 2013 році за жертовну та багатолітню працю у Жовківській друкарні, а у 2014 році – за активну участь в житті Греко-Католицької Церкви як в роки переслідування, так і Незалежності України. Та найбільше втішалася тими роками праці, коли Жовківська друкарня повернулася до своїх законних власників – отців Чину Святого Василія Великого.

Повернення друкарні Отцям Василіянам супроводжувалося тривалою боротьбою вірних. Саме п. Ольга Голуб у 90-х роках минулого століття ініціювала рух за повернення Жовківської друкарні: збирала підписи, їздила на зустрічі з очільником тодішньої Львівської обласної Ради В'ячеславом Чорноволом та депутатом Верховної Ради Степаном Хмарою. Її рішучість та самопожертва у справі відновлення справедливості виявилися недаремними та увінчалася перемогою добра. 1994 року влада повернула друкарню Отцям Василіянам. Слід зауважити, що це єдиний випадок в історії XX століття, коли видавничий осередок, насильно відібраний тоталітарним режимом, повернули законним власникам.

Невблаганна смерть п. Ольги Голуб обізвалася болем в серцях рідних, співробітників друкарні та тих багатьох людей, для кого вона завжди мала мудрі слова підтримки, добру пораду і молитву, бо кожному, кого стрічала на своєму життєвому шляху, вділяла частину своєї щедрої душі, чуйного, люблячого серця.

Пані Ольга Голуб понад усе любила Бога та Україну. Належала до тих людей, завдяки яким «не вмирає душа наша, не вмирає воля».

Усе життя стоячи на сторожі друкованого слова, що будило людську думку, навертало до Бога, дарувало надію, покійна завершила написання своєї земної книги буття, щедро проілюстрованої добрими християнськими вчинками. Похована у Жовкві на цвинтарі поблизу церкви Різдва Богородиці. Тож нехай Господь дарує їй Царство Небесне, а ми – світлу пам'ять та молитву за упокій її душі. ■

о. Климентій СТАСІВ, ЧСВВ

ЗАГАДКОВА ПРОЧАНКА

Колись я від церкви Воскресіння до церкви Всіх Святих несла ікону Матінки Божої Зарваницької. Отець мав проповідь про Зарваницьку Матір Божу. Розповідав, як (ще не був він тоді священиком) відвідали з товаришем Зарваницю.

На місці, де було джерело, вони зустріли бабцю і запитали її, чого вона тут сидить. А бабця відповіла їм: «Я сюди приїжджаю молитися кожного року. Сама я з Чорткова». Хлопці ж до неї: «Бабцю, тут нічого не буде. Скоро приїде міліція і буде все розганяти». Бабця на те: «Але ж люди приходять і десь ідуть». Юнаки пояснили, що Служба Божа буде в лісі, а тут не буде нічого. Отож хлопці запропонували бабці йти з ними до лісу на Службу Божу. Однак вона не мала сили крокувати догори, і товариш майбутнього священика їй допоміг. Інший же взяв торбу бабці. Ця торба видалась дуже важкою, так що ледве її ніс.

Прийшли вони втрьох на місце, де мало бути богослужіння. Бабця приступила до сповіді, потім до Святого Причастя, і була з того дуже щаслива. Після закінчення молінь хлопці попросили одного отця, який мав машину, щоб підвіз її до автобусної зупинки. Один з тих двох хлопців, майбутній священик, дуже

зацікавився тяжкою бабусиною торбою і спитав: «Бабцю, чому ваша торба така тяжка, що Ви там набрали?» Бабця відкриває торбу, а там – шматок хліба і два великі камені. Хлопці здивовано подивилися на те каміння, а потім на бабцю, ніби очікуючи, що вона скаже. «А во дивіться, діти, – каже бабця і показує на каміння, – я вам поясню. Перший камінь – то є за Католицьку Церкву, яка зараз є переслідувана. Другий камінь, хлопці, – це за нашу неньку Україну, якої теж поки що немає. І я щороку роблю таку жертву: йду до Зарваниці, несучи оте каміння, бо що більше можу зробити? Аби тільки Матінка Божа змилосердилася і дала нам Церкву й Україну».

Наприкінці проповіді священик зазначив: «Мало не завжди, коли виголошую проповідь про Зарваницьку Матінку Божу, додаю на кінець цей приклад про загадкову бабцю-прочанку, яка несла каміння в торбі, немов два хрести: за Церкву і за Україну. Її жертва велика перед Богом, бо робила вона це з твердою вірою та щирим серцем, у палкій надії, що настане той час, коли Церква й Україна вирвуться з кайданів ворожої неволі та засяють нарешті Божим прапором свободи». ■

Зі спогадів
с. Клавдії ВЕЛЬГОШ, ЧСВВ

ЧУДО МАТІНКИ БОЖОЇ ЗАРВАНИЦЬКОЇ В МОЄМУ ЖИТТІ

Роздумуючи над тим, як Господь провадить та спасає мене у житті, згадалася мені подія, яка була чудом спасіння мого життя та життя моєї приятельки Анни за опікою і ласкою Матінки Божої Зарваницької.

В кінці 90-х років ми вирішили відбути прощу до Зарваниці, щоб виблагати Божої ласки, так потрібної в родинному житті.

Через невідкладні справи вирушили в далеку дорогу пізно і приїхали до Зарваниці в обідню пору, коли всі ранкові богослужіння вже відслужили, а на вечірні ще потрібно було довго чекати. Тож помолившись біля чудотворної ікони Матері Божої Зарваницької, на інших святих місцях, набравши чудодійної водиці, стали збиратися у зворотну дорогу. Ми вперше були у Зарваниці, не знали навколишньої місцевості, а на карті побачили дорогу на Козову, яка мала б швидко вивести нас на головну магістраль до Львова набагато швидше, аніж та дорога на Тернопіль, якою ми приїхали.

Машина у моєї приятельки була новою, дорогою, цікавої моделі і викликала захоплені погляди у знавців автотехніки.

Рушивши в дорогу, ми зупинились при виїзді із села біля гурту молоді, яка стала з захопленням розглядати наш автомобіль. Така увага до автомобіля стала для нас уже звичною, тому ми щиро почали розпитувати про дорогу на Козову. Один з юнаків радив нам їхати по ґрунтовій дорозі, що поруч з асфальтівкою, інший – по асфальтівці.

Коли ми виїжджали на потрібну дорогу, з правого боку під розлогим старим дубом побачили кафе та низку машин біля нього: гурт чоловіків та жінок розважався у недільний день з голосним сміхом та веселими криками.

Веселяться ж люди! – З заздрістю подумалось. Однак ненадовго, бо всю увагу привернула асфальтована дорога, яка була у суцільних вибоїнах, і можна було дуже легко пошкодити дорогий автомобіль. Поруч з асфальтівкою тягнулась ґрунтова дорога, але від неї уже відділяв глибокий рів. Приятелька вправно маневрувала, сподіваючись, що вибоїни незабаром закінчаться, і можна буде збільшити швидкість. Мене здивувало, що голосний сміх біля кафе нараз дружно обірвався і біля дуба запанувала глибока і дивна мовчанка.

Через кілька хвилин по ґрунтовій дорозі на великій швидкості промчав автомобіль, а другий чомусь їхав нарівні з нами, хоч не мав ніяких перешкод їхати швидше. Водій, напружившись за кермом, раз у раз позирав у наш бік.

Я не зрозуміла чому, очевидно з Божої ласки, оглянулась і побачила третю автомашину, яка їхала віддалік на відстані, що не зменшувалась, і з такою ж швидкістю, як і наш автомобіль, що постійно маневрував.

Ангел Хоронитель миттєво подав мені рятівну думку!

– Негайно розвертайся, і їдемо на Тернопіль! – Крикнула я в тривозі до приятельки, яка пробувала опиратися і далі вести машину на Козову! Боже Милосердя торкнулось і її серця, бо раптом швидко розвернула машину, вивела на сам край дороги і помчала на Тернопіль!

– Ти уявляєш, що нас чекало? Дорогий автомобіль, дві слабосилі жінки за кермом, безлюдна дорога! Щоб не залишати свідків, нас би не помилували! – говорила приятелька. А я не вірила, як у страшну казку, її словам.

Уже стемніло, як ми мчали на Тернопіль, дя-

куючи Матінці Божій Зарваницькій за чудесне спасіння. Та нараз машина зупинилась. Ми почали стримувати машини, просячи допомоги. Незабаром зупинився міліцейський патруль, допоміг нам і попросив:

– По дорозі більше не зупиняйтесь – в цьому районі зникають люди і автомобілі! Лише тепер я повірила словам приятельки! Запізнилий страх огорнув моє серце! Якби ті почуття запанували в моєму серці тоді – чи змогли б ми врятуватись!

Дякую щиро Матері Божій Зарваницькій і моєму Ангелу Хоронителю за чудо спасіння нашого життя по дорозі на Козову! Дякую і від імені моєї приятельки Анни! ■

Наталія

КОЛИ ВОНА ПОКЛИЧЕ МЕНЕ В КВІТУЧИЙ САД...

Назар ЄРЕМЕНКО

Дуже часто ми задаємо собі запитання: чи змінює життя Людину? Чи Людина має силу змінити сама себе і своє життя? Або ж вчинити по-іншому? Чи вміє перемогти заздрість та жадібність у своєму серці? Все залежить від кожного з нас: наскільки ми вміємо довіритися Богові. Але факт такий: земне життя у нас одне.

Андрій та Марічка побралися, коли їм було по вісімнадцять років. Швидко минуло спільне сімейне молодече життя. За десять років дружина померла від раку. Батько, якому заледве виповнилося двадцять вісім, залишився з трьома дітьми. Радо помагали йому її та його батьки. Андрій постановив собі: за будь-що поставити на ноги маленьких Тадейчика, Софійку, Сергійка.

Постійні зміни праці, недосипання, біганина в школу, пошук кращого не зламали хлопця. Щоденна Літургія та Святе Причастя додавали йому сили. «Що би не сталося, Ти маєш виховати їх в християнському дусі, заради світлої пам'яті їхньої матері, бо вона подарувала Тобі і нам найкраще: цих маленьких ангелят», – постійно повторювала бабуся Анна.

Так минали рік за роком. Час невпинно біг у вир майбутнього. Діти стали дорослими. Батько – сивочолим дідусем, який радо чекав внуків та дітей біля порогу своєї хати кожної суботи, виглядаючи добрим поглядом з-під окуляр і вдивляючись в оченята тих маленьких, що тільки стають на «поріг» життя. Біжать вони в його обійми, слухають увечері казку в нього на колінах, чекають, що за правильну відповідь отримають від дідуся фірмову цукерку його домашнього приготування, а в неділю йдуть до церкви на спільну молитву і до самого приїзду батьків сидять біля каміну і слухають історії про казкових героїв.

Кожного разу дідусь повторював для дітлахів: «Я маю щось дуже гарне для вас, про що ви навіть не здогадуєтеся. Але про це потім, згодом. На все свій час. І показував на фігурку Матері Божої, до якої завжди молився, стоячи навколішки. Коли Вона покличе мене в квітучий сад, ви все дізнаєтеся. Вона була і буде моїм та ваших батьків Охоронцем».

Не знав дідусь, що це скоро буде, за два тижні. Так і сталося, його життя завершилося. Не довго плакали вже дорослі діти за батьком. Сергій, що був відомим юристом у місті, перший зазіхнув на родинний спадок – батькову хатину з дерева в передмісті. «Ні, вона буде моя, бо я є наймолодшим в сім'ї», – висказував усій родині Тадей Андрійович, колись маленький і плаксивий Тадейчик, а сьогодні головний лікар районної лікарні. «Та де там, дзуськи, вам усім», – вигукнула Софія Андріївна, директор місцевої школи. «Я була улюбленіця нашого татуся. Він точно записав будинок на мене в заповіті». Ось так тривали родинні перипетії. І ніхто й не згадав за батька. І не запропонував піти спільно помолитися за нього.

Так і гризлася родина цілий рік. Нарікала на батька. Заповіт мав бути оголошеним рік після його смерті. Спокою не мав ніхто. Але і за батька ніхто не згадав.

Клавдій Пантелеймонович був товаришем Андрія. І ось в річницю смерті батька він зібрав усю родину для оголошення заповіту. «Ваш батько наказав оголосити лише першу частину заповіту. Друга буде оголошена в другу річницю», – пробурмотів нотаріус.

«Все рухоме і нерухоме майно, включаючи будинок, я дарую для місцевого сиротинця, а мою улюблену фігуру Матері Божої, дорогоцінний скарб нашої родини, – для Церкви нашого міста». Ось таке перше речення заповіту. Друге буде озвучене через рік.

Прокльони, осуд, нарікання… Що тільки не лунало на адресу покійного батька. Рік судової тяганини, гніву, обурення, сварок та оскарження заповіту всіма трьома.

І ось рік минув. На родинному зборі кожен був присутній зі своїм адвокатом. Колись діти, брати і сестри, а сьогодні запеклі вороги, навіть не дивляться один одному в очі. Поважний нотаріус, друг родини, прийшов на чергову зустріч оголосити другу частину спадщини.

«Тебе, друже мого дитинства, любий Клавдію, прошу приходити до моєї фігурки в церкву і молитися протягом цього року за мою родину: внуків та дітей, – та класти по одній троянді для Матері нашого Господа. Їм буде потрібна опіка в молитві – щоби жили в мирі та злагоді. Прошу, припильнуй за моїми: Сергійком, Софійкою, Тадейчиком. Вони вже дорослі, але для мене завжди будуть дітьми. Для кожного з них заповідаю банківські рахунки, на які протягом усього життя відкладав усі свої заощадження. Але прошу Тебе, друже, збережи цю таємницю протягом року і відкрий її для моїх рівно в річницю моєї смерті. Знаю і вірю в Тебе. Знаю і вірю в моїх дітей. Вони будуть раді цьому. Вони у мене дружні та найкращі. Мені буде дуже приємно як отримають цю звістку від тебе, а особливо радісно, коли зробиш це після молитви в церкві, в наміренні моєї душі».

В цей момент п'ятеро внуків дідуся Андрія одночасно заплакали, не витримав і нотаріус, що кожну хвилину протирав очі своєю хустиною. Додав, що сума на кожному рахунку є рівною для кожного і набігла за 40 років чимала.

Ніхто ще не знав, але саме в цей момент фігурка Матері Божої в храмі почала плакати живими слізьми. Це бачив місцевий парох отець Роман, який біг кликати людей, щоб побачили і засвідчили це чудо.

Не знаємо, що подіяло: вчинок дідуся, сльози і прохання дітей (внуків) помиритися чи чудо з фігурою Марії, – але на другий тиждень вся родина зібралася в церкві і гаряче молилася з отцем Романом на Службі. А після молитви братньо обіймалася на подвір'ї церкви і спільно зі священиком згадували слова дідуся: «Я маю щось дуже гарне для вас, про що ви навіть не здогадуєтеся… Коли Вона покличе мене в квітучий сад, ви все дізнаєтеся. Вона була і буде моїм та ваших батьків Охоронцем».

Захланність та скупість, пожадливість та заздрість, жадібність і відкинення любові перемогли сумління та християнське домашнє виховання. Діти, порушивши десяту заповідь Божу, взяли гріх за правду та ціль свого життя. Забули про все добре, чого вчив їх батько, забули, якими силами давалося йому їхнє виховання. Святий Євангелист Матей каже: *«Де твій скарб, там буде і твоє серце»* (Мт. 6:21). Їх скарбом став будинок та все його майно. Тому серце наповнилося ворожістю. Вони довго жили в стані тяжкого гріха. «Але те, що в людини не можливе, можливе у Бога», – говорить Слово Боже. Або ж «все в Божих руках».

Бог подіяв через маленьких дітей, Бог подіяв через чудо, можливо, дідусь Андрій ще за життя вимолив у Бога, через заступництво Матері Божої, добру долю для своєї родини, бо мав одне правдиве прагнення цілого життя: «Хотів бачити Бога». ■

«Не пожадай нічого того,
що є власністю ближнього твого!»

ОЙ, НЕ ПЛАЧ, НЕ РИДАЙ, СТАРА МАТИ...

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Був теплий літній ранок. Крізь мінливі хмари сонце піднімалось над горою, в підніжжі якої протікала річка Вир. Плинучи лугом, вода витворила справжнє природне водоймище, де могли купатися не тільки діти, але й дорослі з довколишніх сіл. Річка розділяла луг на дві половини. З одної сторони розрісся дрімучий ліс, який також був розділений на дві ділянки болотистою долиною – з одного боку росли стрункі смереки, а з другого – високі дуби. Ліс був майже непрохідним через зарості кущів, а особливо – тернини. На березі річки, де вона повертала русло, немов богатир, над усіма деревами широкою кроною своїх гілок розростався багатовіковий дуб.

З лісу вийшло двоє молодих чоловіків, оглянувшись навкруги, через луг підійшли до річки. Сівши на березі, любувалися краєвидом, поклавши зброю біля себе. Спочатку один вояк помився, а потім другий. Один одного сторожили. Помившись, знову долиною зайшли в ліс до свого сховища – криївки.

– Вечором підемо за продуктами, так що сьогодні будемо без обіду, прийдеться трохи потерпіти, – коли Дмитро це говорив, було чути шарудіння, що хтось іде.

Вони притаїлись в кущах, побачили вдалині на стежці жінку, Олекса тут же пізнав свою матір.

– Моя мати йде, я вийду до неї.

Дмитро залишився в кущах, а Олекса з-за кущів вийшов назустріч матері. Вона несла йому обід. Привітались, заговорили:

– Ми тільки що говорили про обід, а Ви вже тут. Сам Господь Бог послав Вас до нас. Тут мій друг є зі мною. Ходімо туди, в гущавину. Так буде безпечніше.

Зі стежини широкої звернули вони на вузьку зарослу терниною стежку. Тут біля дубків сидів побратим Олекси.

– Це Дмитро, з ним разом ділимо всі незгоди і прикрощі. Навіть сьогодні думали, що

будемо постити, але, Богу дякувати, не будемо голодувати. Мамо, що нового у селі, як там наш Грицько, як сусіди?

– Ви трохи поснідайте чи вже пообідайте, тут хліб, молоко, сир, яйця, а води я не брала, бо маєте з річки.

Розв'язали клунок, хлопці взялися до їди, а мати з якоюсь обережністю стала розказувати:

– У селі, як в селі – у кожного своє. Та мені здається, що часи настали дуже важкі. Сусід Герасим тяжко захворів, певно, буде вмирати, затужив, мабуть, за дочкою і зятем, яких вивезли ще минулого року до Сибіру. Зять хворіє на ноги, а там сильні морози, та й дочка нездужає, діти малі, то переживає старий Герасим, а тут і сам занедужав, тож треба і його обходити. По селі недавно ходили і записували хлопців на Донбас. Всіх їх посилають на шахти, щоб вугілля добувати під землею. До Грицька також підходили, але його минула ця вербовка. Сказали, що цього року не поїде, а на другий рік нехай готується. Можливо, так і станеться: як не на Донбас, то до війська заберуть.

Мати розказувала, а Олекса кожне слово слухав, як і колись, коли він був ще малим хлопчиком. Дмитро час від часу заспокоював матір і говорив, що все буде добре, тільки терпеливо все треба пережити. Після обіду хлопці перехрестилися і молитвою подякували Богові.

– Через два дні мене знову очікуйте тут, на тій стежині, або біля сосни, що на горбку росте, – говорила тривожно мати.

Дмитро відійшов, а мати, розмовляючи з Олексою почала жалітися на Грицька.

– Не слухається він, а тепер, щоб не їхати на Донбас, записався у «ястрібки». Дуже переживаю за нього, молоде і дурне, боюся, щоб чого не натворив. Поки що сторожує біля сільради.

Олекса почервонів, з гіркотою у серці обняв свою матір і тихо промовив до неї:

– Мамо, моліться за нас, за наше збереження. По-братськи з ним я хотів би зустрітись. Найкраще це у нас в хаті, навіть у вашій присутності. Сьогодні дехто думає, який героїзм сидіти у ямі і чого очікувати, коли світ поділений, а про Україну ні слова. Така доля нам випала. А з Грицьком необхідно поговорити, але Ви йому нічого поки що не говоріть.

Через тиждень пізнім вечором Олекса з Дмитром відвідали село. Олекса постукав у вікно своєї хати. Мати, відхиливши занавіску, побачила обличчя сина, відчинила двері, і він увійшов до хати. Дмитро залишився на дворі. Грицько спав твердим сном. Його розбудила мати, і коли він відійшов від сну, то зрозумів, що до нього прийшов брат, щоб поговорити. Почалася розмова:

– Я прийшов тебе попередити. Ти знаєш моє місце перебування. Дуже прошу тебе: про мене ніде ні слова. Жаль, що тебе затягнули у «ястрібки». Як це сталося? – Мені запропонували їхати на Донбас, або йти до них на службу. На Донбасі у шахтах кожного дня люди гинуть, а тут… треба це пережити, – відповів Грицько. – А щодо таємниці, то я при матері заявляю і клянусь, що ніколи не виявлю когось з повстанців. Хоч я їх не можу зрозуміти… але іншого виходу нема, бо тортури, арешти, тюрми, каторги, заслання. За що?

– За Батьківщину, за безталанну Україну, – відповів твердо Олекса. – Як не ми, то хто інший? Наша боротьба не закінчилась. Те, що у людей неможливе, у Бога можливе. Я вірую, що прийде час, заграють сурми, зашумлять ліси, луги, поля оновляться, а села зрадіють. Коли це буде? Відповіді немає, але хлопці не втрачають надії, що довго чекати не доведеться. Ми тепер, як пустинники чи самітники, очікуємо чогось, випрошуючи у Бога своєї долі, якої немає. Хочемо доказати всім народам, людям доброї волі, що ми не скорились, і прийде час, що всі зрозуміють: наші намагання були недаремними. Багато людей посвячують своє життя Богові, та не так Богові, як людям, яким вони служать заради Господа Бога. Служити Батьківщині це також служити своєму народові, своїм товаришам. Це значить, що служимо самому Богові. Ми не за-

гарбуємо чужого, а хочемо зберегти своє. Та на все воля Божа. Головне, не втрачаймо надії на Господа Бога. Грицько це все уважно слухав, слухала також мати. У кімнаті нікого більше не було. Після розмови Дмитро за відвідини дякував братові, а мати наготувала продукти, дещо дала з білизни. І знову подався до лісу.

Здавалося, що про Олексу ніхто не знає, крім родини. Перебуваючи в різних місцевостях сіл і хуторів, в лісах і гаях, він ніколи не забував своєї домівки.

Настала осінь. Грицька викликали енкаведисти. Відбулася відкрита розмова, де його хитро допитували:

– Ти, напевно, думаєш, що ми нічого не знаємо про твого брата. Все знаємо, але ми хочемо йому допомогти. Він повинен здатися нашій владі. Ні, ні, не лякайся, будь твердим і мужнім. У тебе твоє майбутнє. Потрібно співпрацювати з нами.

Грицько мовчав, почервонівши, не знав, що говорити, але згодом промовив:

– Я про нього нічого не знаю.

– Можливо, так, але ти повинен дізнатися і нам доповісти. Цю таємницю тримай за зубами, зрозуміло?

Це була перша зустріч, а потім друга, третя, і завжди настанови й завдання на найближчі дні. Грицькові обіцяли золоті гори, тільки одне потрібно сказати: де переховується брат. А він їм завжди повторював, що брат додому не приходить, а де ночує, не знає.

– Стільки часу минуло, і ти не знаєш, де він перебуває? Ось завдання тобі даємо: від людей взнай, де його криївка, а ми разом підемо витягнемо з ями, як того крота, і заставимо нормально жити, як всі люди живуть.

Коли Грицька відпустили, він став роздумувати:

– А може, справді я йому допоможу і виведу його в люди?

Вдома Грицько нічого не говорив, тільки одного разу, коли мати молилася, він з гордістю сказав їй:

– Що з цього, що Ви Бога просите, коли ті, хто не молиться, живуть у достатках і все твориться по їхній волі. Де ваш Бог?

– Сину, що ти говориш?.. Господь Бог є паном над усіма, над добрими і злими, над багатими і бідними. Ось клякай і разом помолимося за нашого Олексу, бо сняться сни недобрі…

– Менше спіть, – докоряв матері Грицько, виходячи з хати грюкнув дверима.

А увечері Грицько знов мав розмову з енкаведистами. На цій розмові він дав згоду, що покаже їм криївку, у якій скривається його брат Олекса.

– Тільки чи він там буде, цього не знаю, бо він може перебувати в іншому місці, – говорив відверто Грицько.

– Так би давно, а то водив ти нас за ніс… Завтра зраненька все буде вирішено. Сьогодні ночуєш з нами. Ось тобі пачка сигарет, а для бадьорості і сто грам не помішає. Молодець…

Вранці ще досвіту виїхали з міста двома машинами енкаведисти до лісу. Грицько також тримав у руках гвинтівку. Зупинивши машини перед лісом, вони тихенько добирались до криївки, місце якої вказував Грицько. В цей час розвиднилось. Сонце сходило над горою, яке закривав своєю кроною здоровенний дуб. Місце криївки у кущах обступили солдати, кожний став за деревом. Начальник команди на повний голос закричав декілька разів:

– Здавайтесь!...

Помовчавши трохи, почали стріляти у криївку з автоматів. Та звідти не було відповіді. Кидали гранати, які вибухали над криївкою. Враз несподівано пролунали один за другим два вибухи. Стало зрозумілим, що всередині не залишився ніхто живий.

Згідно з командою стали солдати розкопувати криївку. Виявилось, що там загинули два повстанці. Грицько пізнав одного з них – свого брата Олексу. Затривожилось його серце, але він мовчав, дивлячись, як раділи солдати зі своєї перемоги. На Грицька вона споглядали також, як на свого ворога, виражаючи всю злість і ненависть, як і до всіх тут жителів.

Грицько підійшов до начальника і сказав йому, що дуже стомлений, бо не спав дві ночі, і тому, виконавши своє завдання, хоче йти додому на відпочинок. Начальник погодився. Зараз же дав команду витягнути тіла вбитих з ями, щоб захоронити їх у місці, невідомому для жителів села.

А Грицька навіть підвезли до села машиною Проте він не пішов додому, а повернув знову в сторону лісу. Ввійшовши між дерев, припав лицем до землі і став ридати, як мале дитя. У серце ввійшов неспокій. Що сказати матері? Як він тепер буде дивитись в очі своїх родичів? Куди їхати, куди податись? Чи варто жити у такому зрадливому світі? Питань багато, але хто дасть відповідь?

Додому йому ніяк не хотілось вертати. Піднявшись з землі, знову ходив сюди-туди, відтак знеможений сідав на зелену траву і вдивлявся в голубе небо. Лише пізнім вечором Грицько повернувся додому. Він виліз на горище, хотів заснути, але сон його не брав. З матір'ю не хотів зустрічатись. Тепер вона стала для нього немов би чужою. Ніч видавалась йому довжелезною, і він очікував ранку, думаючи, що сонце вранці просвітить його серце.

Матері ввечері доповіли рідні, що Олекса загинув у криївці. Вона це сприйняла з великим болем, засвітила свічку і, ридаючи, як могла, молилася, дивлячись на образ Пресвятого Серця Ісуса і Непорочного Серця Марії. Цілий вечір ждала Грицька, але його також не було вдома. Лише на другий день вранці вона вирішила про смерть сповістити священикам, щоб відправити за упокійну Службу Божу. Та на жаль, священики підписавши православ'я, також боялися, деякі співпрацювали з владою, зайнявши парафії репресованих священиків.

Лиш на третьому селі був священик-монах, який, не маючи власного пристановища, перебував у своєї сестри і таємно обслуговував вірних. Отець Юліан уважно вислухав матір-страдницю і добрим словом став її заспокоювати:

– У материнстві криється велика тайна жертви. І Ви, як мати, цю жертву складаєте Богові. Життя матері наповнене колючками терпінь. При народженні дитини мати терпить біль народження. Та набагато більший біль переживає, коли хоронить своїх дітей. Так сталося, що Ваш син склав жертву Богові і згорів, як та свічечка, залишивши слід любові до Бога, до свого народу, до Вас, мамо, і до своїх ближніх. А любов не вмирає. Хоч у Вас настали найсумніші дні в житті, але від цього залежить наше майбутнє. Ви, як мати, підготували цю жертву. В своєму серці подякуйте Богові. Можливо, для Вас дивно зараз чути такі слова, але мати самого Ісуса не зазнала вигод земного життя. Молитва, тільки молитва буде вашою силою… Від матерів, таких як Ви, залежатиме майбутнє народу України. Жертвуйте свої терпіння і страждання за її волю.

Коли мати поверталася додому Грицько ходив по дворі. Він був сумний, аж почорнів, курив подаровані цигарки і не хотів розмовляти з матір'ю.

– Тобі відомо, що нашого Олекси вже нема? – говорила в сльозах мати до Грицька.

– Відомо… – промовив Грицько слабим голосом, не дивлячись на маму. Та тут же заридав, вийшовши на вулицю, пішов у поле. Повернувся він додому пізнім вечором, ввійшовши у свою кімнату, ліг спати.

– Я тобі зготовила вечерю, повечеряй, – просила мати.

– Мамо, мені цей світ не милий. Я вечеряти не буду, завтра…

– То хоч помолися Богові.

– Щось не дає мені молитися. За мене, мамо, помоліться, – лягаючи лицем до стіни на ліжко, важко зітхав. Мати залишила його і стала молитися перед образами.

Минали дні. Приходив дільничний міліціонер, розмовляв часто з матір'ю, тому що Грицько не мав бажання з ними говорити. Це дуже турбувало владу. Приїжджали навіть з району до нього, підозріваючи, хотіли забрати його в

лікарню. Грицько не погоджувався, кажучи, що він здоровий і від лікування відмовився.

Минуло три тижні, як загинув Олекса. Грицько так і не виходив з хати. Він був мовчазний з мамою, тільки відповідав на запитання.

Одного дня прийшли незнайомі люди у повстанській формі до хати, підняли з ліжка Грицька. Мати, не розуміючи, що твориться, почала плакати.

– А це за що? Він нічого не винен. Він хворий. Та він мій син. Куди ви його забираєте? Грицю, на кого ти мене залишаєш?

– Залишіть мене в спокою, я вас прошу! – благав Грицько, дивлячись на незнайомі обличчя.

– Вдягайся, нам ніколи з тобою возитися, – говорили вони по-російськи.

Грицько одівся, і вони вивели його з хати й повели селом в бік лісу. Як його вели, бачили люди, які зранку йшли до районного містечка за покупками на базар. А в хаті сльозами знову заливалася мати. Нічого не розуміючи, що відбувається, вона все ще думала, що Грицько в чомусь провинився, його покарають, і він повернеться додому.

Діти-пастушки перед обідом гнали худобу до річки на водопій. На узбіччі лісу біля розритої повстанської криївки побачили мертвого Грицька. На другий день його хоронили на сільському цвинтарі. Священик відмовився хоронити, бо не знав причини смерті. На похороні були присутні близькі родичі і представники влади, які говорили, що вбили його «вороги народу». Але люди говорили по-різному про смерть Грицька, бо не вірили їхнім словам. Хто це міг зробити, звідки ця трагедія – залишилося загадкою. Тільки мати у сльозах згадала також старшого сина Олексу, висловлюючи жаль, що не знає навіть, де його могила.

Увечері мати, знеможена трагедією другого сина, відвідала отця Юліана. Він вислухав її і сказав, що вся ця справа зі смертю її синів походить з одних і тих же рук і тут немає нічого дивного, адже ж ворог застосував тут всі свої хитрощі.

– Знову меч прошиває Вашу душу за синів, щиро моліться за їхні душі. Від людей почуєте всякі припущення, одні будуть Вам співчувати, інші знову будуть лихо наговорювати. Така доля матері, особливо тоді, коли вона терпить і страждає за своїх дітей. Просіть мужності й витривалості у Пречистої Діви Марії. Ісус розп'ятий з Хреста до нас усіх говорить: «Ось Мати Твоя!» - віддаючи свою Матір як заступницю для всіх нас. Він, як Спаситель, не забуває про нас. А я вже від завтра буду за них відправляти богослужіння. Заспокоїти Вас не легко, один Господь Бог знає всі ваші переживання і терпіння. Навіть мої співчуття не можуть зменшити Вашої туги за синами, тільки молитва вас порятує і Боже Милосердя.

Дорогий читачу, помолися в ці листопадові дні за всіх, що віддали своє життя в різний спосіб за волю українського народу. Ця правдива подія показує, яка важка доля нашого злиденного народу, що завжди прагнув і прагне своєї волі. Та, на жаль, непорозуміння між людьми приводить до того, що ворог людини сатана завжди сіє ворожнечу, аж до братовбивства. Як тут не заспівати сьогодні відому пісню, яку співали під час похоронів Небесної Сотні: «Пливе кача по Тисині. Мамко моя, не лай мені. Залаєш ми в злу годину – Сам не знаю, де погину…» ■

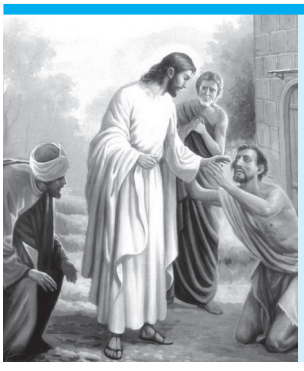

МОЛИТВА У ТЕРПІННІ

Ісусе, Божественний Спасителю, через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії жертвую Тобі моє тілесне терпіння та душевні скорботи в наміреннях святої Церкви, Апостольства молитви та … (назвати своє наміреннія).
Прошу Тебе, обдаруй повнотою вічного життя дітей, яким не дали змоги народитися. Огорни опікою родини, щоб силою Твоєї ласки успішно могли поборювати спокуси злого духа, з любов'ю приймаючи кожне життя та оберігаючи його від моменту зачаття аж до смерті. Вчини, щоб хрест, який несу, став для мене джерелом відваги, визволення та сили, щоб терпіння не позбавило мене надії, щоб не згасла моя віра, а любов щоб не маліла. А коли настане кінець мого життя, прийди по мене і запровадь мене до свого Царства. Амінь.

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ
У місяці листопаді

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Місяць листопад відповідає своєму часові. Якщо у жовтні жовте листя пригадує нам переміну погодних умов, то листопад вступає у зимовий період. Упале листя, оголені дерева, короткі дні, осінні приморозки і навіть випадання снігу, що є виявом початку зими, засмучують нас, що скоро навіють холоди і настане зима.

Та не так вже і сумно на душі, любі хворі, бо святкуємо свята: св. великомученика Димитрія, Собор Архистратига Михаїла і св. священномученика Йосафата. З давніх-давен на нашій землі урочисто вшановують пам'ять святого великомученика Димитрія Мироточця.

Св. Димитрій народився в Солуні в побожній сім'ї. Його батько був начальником міста, тайно скриваючи своє християнство, і у християнському дусі виховував свого сина, даючи йому добрий приклад поведінки щодо людей. Батько і мати були милостивими до вбогих і нещасних, і це все убачивши, молодий Димитрій, зрозумів: щоб бути християнином, потрібно жити по-християнськи, любити своїх ближніх, тобто наслідувати Ісуса Христа. Він полюбив Христа всім серцем і за Його віру відав своє життя. За правління Римського імператора Максиміана під час переслідувань християн у 296 році воїни списами закололи Димитрія, коли він молився, перебуваючи у в'язниці. Тіло його похоронили християни. З його святих мощей витікає цілюще миро, тому називають його Мироточцем.

Ми можемо пишатися і нашим святим Йосафатом Кунцевичем, який віддав своє життя за єдність християн. Він також народився у побожних батьків і з малих років полюбив Христа. Коли йому було всього п'ять років, він пішов з матір'ю до церкви св. Параскевії, і огненна іскра з розп'яття Христа впала у його серце. Народився св. Йосафат у Володимирі-Волинському 1580 року. Помер св. Йосафат мученицькою смертю, яку сприйняв як волю Божу, бажаючи: «Щоб усі були одно». Навчаючись у Вільні у торговельній школі, святий Йосафат вступив до монастиря, маючи 24 роки. Своє духовне життя він повністю посвятив єдності християн. Як монах був до себе вимогливий і строгий. Любив не тільки своїх парафіян, але всіх християн, не дивлячись, до якої конфесії вони належать. У 1617 році св. Йосафат став єпископом Полоцьким. Його велика заслуга є у реформуванні Василіянського Чину. Реформу він провів ще як архимандрит разом з митрополитом Йосифом Рутським.

Св. Йосафат мав багато противників, які настроювали людей проти нього і об'єднаної Церкви. У Вітебську, де назрівав бунт проти нього і з'єднаної Церкви, його було на 43-му році життя жорстоко вбито, а тіло з прив'язаним до нього каменем кинули у ріку Двіну. На дні річки воно випромінювало яскраве світло. Після урочистого поховання св. Йосафата діялися численні чуда. У 1643 р. Його було проголошено блаженним, а 1867 року – святим. Нетлінні мощі святого Йосафата спочивають у соборі св. Апостола Петра у Ватикані.

Святий Йосафат для нас дорогий тим, що він походить з нашого українського роду і є нашим заступником у єдності християн.

Тому вороги нашого народу і Церкви не змогли знищити його, а Церква навпаки зростає. Молімося за заступництво до св. Йосафата за нашу Церкву і за нашу державу, а також у різних проханнях, зокрема за здоров'я для недужих.

21 вересня святкуємо Собор Архистратига Михаїла і всіх небесних сил. Архистратиг Михаїл відкриває нам велику таємницю невидимого світу.

Усі ангели, які були добрими і милими Богові й перебували у Господній благодаті, були поставлені на випробування, чи вони далі хочуть Йому вірно служити. Після випробування, як написано в книзі «Одкровення», третина ангелів згорділа і пішла проти Бога, заявляючи свою рівність з Ним. Архангел Михаїл очолив усіх вірних Богові ангелів і переміг збунтованих ангелів на чолі з люцифером, і Господь Бог своєю могутньою силою скинув їх до пекла – вони стали злими духами, які постійно шкодять людству.

Слово Михаїл в перекладі з єврейської означає «хто як Бог». А слово люцифер означає «світлоносець». Його гординя привела до страшного упадку. Св. пророк Даниїл пише у своїй книзі, що архангел Михаїл знову виступить проти Божих противників при кінці світу, коли антихрист з дияволом почне боротьбу проти вірних людей Богові.

Учителі Церкви говорять, що кожна людина має свого Ангела-Хоронителя. Ступінь гідності Ангела-Хоронителя відповідає ступеневі гідності людини, яка довірена його опіці. В особливий спосіб Ангели-Хоронителі оберігають хворих людей і допомагають їм у витривалості в терпіннях. Тому завжди потрібно молитися до свого Ангела-Хоронителя, бо він є вірним товаришем навіть в годині нашої смерті, треба постійно співпрацювати з Ним. Служити людям для ангелів не створює труднощів, навпаки – для них це щастя, бо тим самим вони люблять Бога і подобаються Йому. Для них немає нічого милішого, як спасати людей. Вони завжди виконують Божу волю. Цю Божу волю вони можуть нам об'явити в різний спосіб.

Коли ми свідомо приймаємо терпіння нашої недуги і жертвуємо свої терпіння в намірі святої Церкви як члени Апостольства хворих, тоді Ангел-Хоронитель нам помагає, так як це було на Оливній горі під час гірких страждань Господа нашого Ісуса Христа.

Ангел-Хоронитель завжди готовий осолодити чашу гірких наших терпінь, яку ми, як хворі, п'ємо часто щодня.

Не тільки благаймо Ангела-Хоронителя за постійну допомогу, але дякуймо йому за служіння ради нашого спасіння. У нашому обряді кожний понеділок посвячується Небесним безтілесним силам. Починаючи новий тиждень, звертаймося до ангелів за допомогою в боротьбі проти всіх затій і спокус диявольських, які будуть атакувати нашу душу протягом днів наступного тижня.

Ангел-Хоронитель після нашої смерті заступається за нашу душу, коли вона перебуватиме в чистилищі, а у небі будемо оглядати його красу і разом з ним будемо славити Господа Бога.

Для хворих стреси недопустимі

Багато людей вважає, що важко хворі, а також перестарілі тільки думають про свої хвороби і проблеми, які переносять у важких стражданнях і терпіннях.

Здається, що їх не турбують стан суспільства, різні державні проблеми, національні інтереси чи навіть релігійні справи громади чи всього народу. Але у житті, навіть якщо людина хворіє, бувають такі проблеми, яких болюче торкатися, проте вони самі торкаються нас. На нашу землю зі всіх

сторін чорною хмарою насувається агресія північного сусіда. Тоді нас охоплює страх, біль, смуток і навіть розпач. Те, чого сподівались, стає ілюзією. А те, що здобули, – хоронимо. Ці болючі питання налягають на наше серце і додають болю, коли велика сусідня країна за всяку ціну готова очорнити інформацією волелюбний народ України.

Мені одного разу приходилось бачити старшого чоловіка, коли він переживав вибори, які сфальсифікували (вибори президента В. Ющенка).

– Як так можна брехати і ввести в блуд мільйони людей? – говорив він до своїх сусідів, тримаючись рукою за серце.

Він ніяк не міг зрозуміти, що живе в такому брехливому світі, де найвищі посадовці вводять в оману суспільство держави. І коли він узнав остаточно, що це дійсно так, – помер від інфаркту, не дочекавшись перевиборів. Це не єдиний випадок, коли інформація тисне на наше здоров'я.

Ми повинні знайти свою власну дорогу, дорогу добра, відкинувши всяке зло. Наші терпіння позбавлені всякого сенсу, якщо ми не віримо у вічне життя, що ми сотворені на образ і подобу Божу. Наша дорога повинна бути наповнена тільки добром, тоді вона веде до неба. Пам'ятаймо у гірких наших хвилинах, що Ісус Христос переміг диявола своєю смертю.

Бог хоче нас усіх спасти, вділяючи нам дар терпіння. Саме в Ісуса Христа просімо силу у витривалості, щоб ми спокійно покладались на волю Божу, а свої терпіння жертвували Отцю Небесному. Уповаймо на Боже Милосердя. Тільки у Христі наша сила.

Мати Божа Страждальна, Ти стояла під хрестом, навчи нас мужньо переносити всі прикрі звістки. Адже ж Ти на горі Голготі співстраждала зі своїм сином і меч прошивав Твою душу. Допоможи нам, коли лиха звістка ранить наше серце, переносити цей біль в єдності з Твоїм Сином, очікуючи приближення Царства Божого.

Подолання страху

Отець Микола вирішив стати військовим капеланом українських збройних сил, що перебувають в зоні АТО в Луганській області. Отримавши благословення від вищої духовної влади, почав готовитися до душпастирської праці серед військового персоналу під час бойових дій. Дні минали швидко, і непомітно прийшла пора замінити капелана, який вже довгий час перебував на фронті.

Попри щоденні молитви, його опановували якийсь страх і небажання стати капеланом. А перед самим від'їздом о. Микола повідомив по телефону, що не зможе виконувати обов'язків капелана, і тому відкликає своє прохання. Головний капелан просить його:

– Прошу отця, нічого не бійтеся, я вам знайду заміну, вам потрібно прибути до військових. Я вам даю гарантію, що до тижня це питання вирішиться, і ви спокійно поїдете додому.

Ось вже Луганська область. Отець Микола ще більше зажурився, адже ж тут йде справжня війна. А що може бути страшніше, коли людина вбиває таку саму іншу людину. За що? За чиї інтереси? І тут згадав Шевченка:

«Це той Перший, що розпинав нашу Україну, А вторая доконала вдову сиротину. Кати! Кати! Людоїди наїлись обоє, накралися; а що взяли на той світ з собою?»

Тоді о. Микола витягнув маленьку книжечку «Кобзаря» відкрив «Псальми Давидові» і почав читати:

«Окрадені, замучені,
В путах умираєм,
Чужим богам не молимось,
А Тебе благаєм:
«Поможи нам, ізбави нас
Вражої наруги.
Поборов Ти першу силу,
Побори ж і другу
Ще лютішу!... Встань же Боже!...»

Перекинувши декілька листків, читав:

«Все упованіе моє на тебе, мій пресвітлий раю…» поклав «Кобзар» у сумку, витягнув вервицю і став молитися на вервиці, вдивляючись у вікно. Перед ним відкривалася панорама, де недавно проходили бойові дії.

Коли отець побачив розвалені від снарядів чи «граду» будинки, подумки сказав. «Ні одного дня я

тут не буду!... Тут справжня війна, де все нищиться». Він вирішив, що доїде до першої станції, вийде із вагона і візьме квиток, щоб поїхати назад. І тут дзвінок:

– Прошу вас дуже, отче, не виходьте з потягу. Їдьте до місця призначення, там переночуєте і поїдете завтра додому. Так безпечніше буде. Я вам поганого нічого не бажаю. Не переживайте. Все буде добре. Тут вже треба слухатися… З Богом!

Всі плани, які задумав отець, перемінилися. Через дві години він вже був на місці призначення. До нього під'їхали на вокзал військові і підвезли до частини, яка знаходилась у польових умовах.

– Я ж тільки переночую, а завтра повертаюся додому, – говорив отець командирові неспокійним голосом, трохи заїкаючись, так що той не зрозумів, про що йдеться.

Після дружньої вечері до нього підходили солдати, таки його краяни з близьких сіл. Вони були раді зустрітись зі священиком зі свого району. Став з ними говорити. Замість цього, щоб відпочити, почав їх сповідати, щоб зранку вони приступили до Святого Причастя під час Служби Божої.

Та найбільше вояки хотіли і бажали від нього духовної підтримки. А він, такий слабкий і боягуз, тепер підкріплював на дусі тих, які готові в кожну хвилину навіть віддати своє життя. Ця ніч його перемінила, а вже вранці він дзвонив до свого настоятеля.

– Прошу отця, я звідси не поїду сьогодні, ще залишусь на декілька днів. Тут все в порядку.

А через три дні повідомив:

– Я залишаюсь на місяць, як ми домовились на початку.

Отець дивувався, куди подівся страх. Він навпаки, переживши сам невпевненість у собі, міг добре пояснити іншим воякам, як бути самим собою. Його полюбили солдати і завжди приходили щодня на розмову і розраду. Він полюбив їх і був готовий їм служити, як вдень так і вночі.

Переборовши страх, о. Микола тепер вміло передавав досвід іншим, як себе заспокоювати в екстремальних умовах. Він, вдячний Богові, повернувся через півтора місяця додому на свою парафію.

Дорогі хворі, ця подія з нашого сьогодення є добрим прикладом, як немічна людина може допомагати такій же хворій особі, що біля неї. ■

(З розповіді капелана о. Любомира Яворського)

Афоризми

Лікарю, вилікуй себе самого!

Бажання бути здоровим – це є половина засобів лікування (Сенека).

Слово потіхи є лікарством духовним.

Сумний хворий, замість радіти собою і лікуватися, бажає себе калічити (Адам Міцкевич).

Вставання досвіту дає здоров'я, багатство і мудрість (Арістотель).

Нещастя хвороби може стати добродійством. Я навчився дуже багато дечого під час хвороби, чого не міг ніяким способом ніколи навчитися в своєму житті, будучи здоровим (Йоган Ґете).

Кожна хвороба має глибоку оцінку перед рішучим висловлюванням: «Не маю часу хворіти»; тільки там хвороба знаходить собі місце, де є прийнята, культивована і шанована (Теодор Ґотліб Ґіппель).

Тільки правдивий біль може вилікувати з уявних, вигаданих хвороб (Тейлор Кольрідж).

Молитва хворого

Отче мій Небесний! Усунь з мого серця чорні хмари і сивий туман недобрих думок.
Віджени з моєї душі смуток і занепокоєння, бо завжди, коли мучить мене терпіння, огортає безсердечність і сумую за надією і радістю.
З цілого серця прагну усміхатися.
Хотів би потішити кожного сумного, а нещасливого знову вчинити щасливим і разом з ним відчути радість свого існування.
Ще раз хотів би споглянути на красу Твого творіння: прагну піднятися на вершину гори, мандрувати вздовж бурхливого струмка, пройтися м'яким пушистим ялиновим лісом і вдихнути чисте освіжаюче повітря у свої немічні груди.

***

Любі хворі, цьогомісячну рубрику закінчуємо словами св. Івана Павла II: «…щоби ви ніколи не сумнівалися, не втомлювалися, не зневірювалися і не розчаровувалися…» Щастя-здоров'я дай вам Боже!

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

Слава Ісусу Христу!

Дорога редакціє «Місіонаря»! Я хочу скласти через ваш журнал щиру подяку Господу Богу, Матінці Божій, св. Юді-Тадею, св. Миколаю Чудотворцю, Ангелу Хоронителю за вислухані молитви та отримані ласки для моє родини, за їхню опіку та щасливе народження внучок.

Моліться і вірте – молитва допоможе! Віддаю честь Божому Милосердю, поклін і славу!

Оля і Олег, с. Вороняки,
Золочівський р-н, Львівська обл.

Слава Ісусу Христу!

З Божою допомогою хочу висловити щиру та безмежну подяку через часопис «Місіонар» Господу Богу – Пресвятій Трійці, Матінці Божій, св. Ірині, св. Івану Хрестителю, св. Миколаю Чарнецькому, св. Миколаю Чудотворцю, св. Катерині, святій родині – Вірі, Надії, Любові та матері їх Софії, св. Іллі, св. Архистратигу Михаїлу, св. Ользі, св. Володимиру, св. Сергію Радонежському, св. Іову Почаївському, св. Філомені, св. Шарбелю, апостолові Юді-Тадею, св. цілителю Пантелеймону, св. Андрію Первозванному, Ангелу-Хоронителю та усім-усім святим за вислухані наші молитви і кожного дня одержані ласки Божі. Зокрема, в похресниці Марії-Анастасії, після молитов і Служб Божих із вказанням просьби майже зникає велика родима червона пляма на обличчі.

Всемилостивий Господь, Матінка Божа і всі святі, до яких ми з родиною усердно молилися завжди помагали виходити із дуже складних обставин життя. Коли керівник мене хотів звільнити з роботи, ми дуже молилися до Бога і всіх святих – і тоді його самого звільнили. У всьому цьому вбачаю Божу волю.

Також хочу висловити щиру і безмежну подяку за опіку Божу й Матері Божої і всіх святих, за народження здорових онуків у родини. За здоров'я, за щастя, за християнську любов, за ласку одержання безмежної віри, за заступництво у всіх важких обставинах життя та милосердя до нас.

Крім цього, хочу дуже перепросити Бога-Отця, Матінку Божу та усіх святих, бо я перед Богом давно обіцяла, що на сторінках «Місіонаря» висловлю щиру і безмежну подяку Господу і всім святим і опишу фактичні випадки з мого життя.

Отже, для Бога неможливого немає. І ця сила в щиросердечній молитві до Бога, Матінки Божої та всіх святих.

І закликаю також усіх до молитви щирої, сердечної та глибоко осмисленої до Господа Бога – Пресвятої Трійці, Матінки Божої, св. Юди-Тадея та всіх святих, і ще попрошу помолитись за мою сестру Світлану, яка є добрий фахівець і залишилась без роботи, а також за здоров'я, щастя кожної родини України та усіх родин цілого світу.

Нехай одержання ще кращої роботи високооплачуваної роботи для Світлани буде Божою Волею. І щоб усі безробітні одержали гарну роботу.

Вдячна Богові і шановній редакції часопису «Місіонар» за такий гарний журнал, майже кожну статтю без співчуття не прочитаєш.

З Божою допомогою дуже вдячна за надрукування моєї подяки, яка лине до небес до самого Бога-Отця.

І ще: піст і молитва – два крила, на яких людина піднімається до свого Творця-Господа.

Також закликаю усіх до молитви, щоб Путін В. вразумився і також щоб усі сепаратисти вразумилися.

Нехай буде Божа воля на щастя, мир, злагоду та спокій в першу чергу для України та цілого світу.

Наперед вдячна усім, хто прилучиться до молитви за мою сестру Світлану та за цілу Україну.

З християнською любов'ю
Запотічна Ірина,
с. Семенівка, Пустомитівський р-н,
Львівська обл.

КРОСВОРД «МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

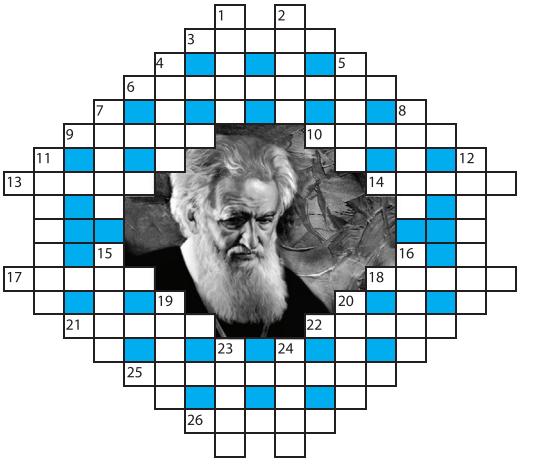

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 3. Дай, Господи, Своїй Церкві без насилля й злиднів вільно розвиватися, пошли всім народам лад і мир; вчини, щоб від краю до краю землі лунав лиш один … – Слава Божественному Серцю, що в Ньому наше спасення, Йому честь і слава навіки. 6. Місто у Львівській області, де розпочав своє монаше життя молодий Шептицький. 9. Одне з хресних імен Слуги Божого Андрея Шептицького. 10. Лонгин Цегельський – … книжки «Митрополит Андрій Шептицький». 13. Установа, що займається збиранням, упорядкуванням і зберіганням старих документів, писемних пам'яток та ін. 14. Бо … наша Мати і Заступниця свята, Їй належну честь віддати – це найближча всіх мета. 17. Дар святого Духа. 18. Маю таку вдачу, що поміж людьми, з якими живу бодай короткий час, лишаю ціле … . 21. Західноукраїнське місто, де найдовше жив і працював великий Митрополит. 22. Нехай Бог дасть нам зрозуміти тайну християнського життя і проблему людського … . 25. Відвідини протоархимандритом, єпископом, ігуменом підпорядкованих їм монастирів, згромаджень сестер. 26. Благаємо Тебе, наш Боже про особливу опіку і … для нашого народу.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Благослови також і дочасне … Української Нації. 2. Учення або положення, що приймається як незаперечна, вічна, незмінна істина для всіх часів і історичних умов. 4. Тепер же, мої милі Браття, на … моєї вітцівської любови і як завдаток праці, яку в ім'я Боже для Вас починаю, уділяю Вам уперше Архиерейське благословення. 5. А тепер нехай кожний за себе, за своїх найближчих і за всіх разом повторює за мною слово в … молитву присвяти і віддання безконечної любові і безконечному милосердю Ісуса Христа. 7. Що-небудь непередбачене, несподіване. 8. Людина, що живе самітно, уникає спілкування з людьми. 11. Нехай … охороняє нашу молодь перед всяким злим впливом, нехай дасть такі обставини, в котрих би молоді здорово могли розвивати всі таланти, Богом дані. 12. Медичний заклад, збудований на кошти митрополита. 15. Одне з міст Волині, згадане у листі Митрополита Андрея. 16. Дай мені мудрість Твого уподобання, щоб я у житті зумів те, що Тобі миле, гаряче бажати, мудро шукати, з правдою пізнавати й досконало виконати на славу й … Твого святого Імени, «на хвалу слави Твоєї ласки». 19. Високе призначення, відповідальна роль. 20. Дай мені мудрість правости, нехай мене ніколи не зводить з дороги обов'язків ніякий самолюбний … . 23. Зібрання визначних священиків під керівництвом єпископа, або єпископів під керівництвом архиєрея для спільного вирішення важливих церковних питань. 24. Поблагослови всіх і все, щоб Українська …, живучи мирно, й щасливо, могла Тобі і краще служити та при Твоїй помочі одержати вічну небесну славу.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, ОПУБЛІКОВАНИЙ У ЧИСЛІ ЗА ЖОВТЕНЬ 2014 РОКУ:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 5.Байрак. 6.Наклад. 10.Кінець. 11.Статуя. 14.Фотосалон. 15.Филип. 16.Поташ. 17.Міссурі. 18.Христос. 22.Парох. 23.Роман. 24.Кишакевич. 27.Покров. 30.Порада. 31.Крехів. 32.Сергій.
ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Цариця. 2.Тарас. 3.Тадей. 4.Бакита. 7.Радість. 8.Вісник. 9.Бунтар. 12.Послушник. 13.Подвижник. 19.Шаблон. 20.Шоколад. 21.Канада. 25.Покора. 26.Поклін. 28.Марія. 29.Бісер.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Ема Веселі

ВИБОРИ ПАПИ

Від святого Петра до Франциска

Книга хорватської авторки Еми Веселі «Вибори папи» – це висвітлення перебігу видимої частини конклавів Вселенських Архиєреїв. Мета цієї книги – скинути з виборів папи пелену таємничості та відкрити їх як церковну дійсність від самих початків, потім у зародженні, розвитку і, нарешті, у сучасному житті Церкви. Попри це висвітлення у книгах дослідників, медійних засобах, насамперед не забуваймо про найголовніше – дію Святого Духа.

ISBN 978-966-658-309-6, 392 с., 145 х 200 мм., тверда опр.

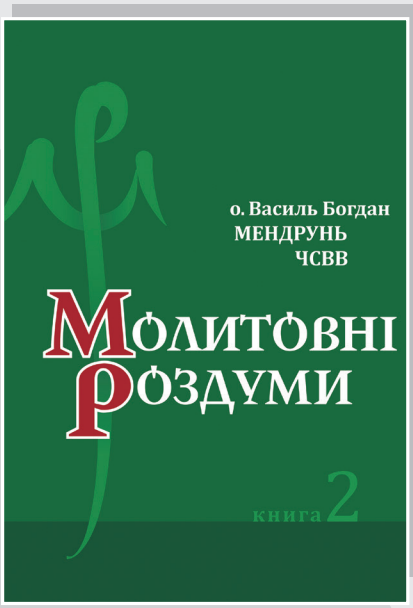

о. Василь Мендрунь, ЧСВВ

МОЛИТОВНІ РОЗДУМИ

Книга 2

Багатолітній духовний досвід відомого місіонера, проповідника і поета о. Василя Мендруня, ЧСВВ, сповнений роздумами глибоко пережитої молитви, став основою цієї книги. Таїнства життя Ісуса Христа взивають наше сумління до глибокого пізнання істин Бога, Який щоденно скріплює нас. Це вже друга книга серії «Молитовні роздуми». Автор запрошує читача особисто зустріти Господа та, піднявшись «серцем вгору», своє життя вчинити молитвою.

ISBN 978-966-658-304-1, 420 с.,

170 х 215 мм., м'яка обкл.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
shop@missioner.com.ua
http: www.missioner.com.ua

Вікно – очі будівлі.
Зробіть Ваш погляд на світ яскравішим!

Установлення вітражів будь-яких розмірів у храмах, каплицях, будинках. Виконуємо всі види робіт: проектування, виготовлення, встановлення вітражів у герметичні склопакети та конструкції ПВХ, алюмінію.

Звертайтесь за тел.:
067-307-13-39, 093-006-1-007